

O POSLOVNI POLITIKI V LETU 1971

Vsako leto smo v našem podjetju ob tem času že imeli koncept poslovne politike za naslednje leto. Ta oblika se je do sedaj v praksi pokazala za zelo umestno in učinkovito, zato te metode ne bi smeli opustiti. Pri oblikovanju koncepta poslovne politike so v prvi fazi sodelovali vsi vodilni in strokovno odgovorni kadri, v drugi stopnji je onej razpravljala celotna delovna skupnost in končno so delavski svetovi poslovnih enot in centralni delavski svet s svojimi sklepi pravzaprav potrdili zakonito veljavnost skupnega dogovora vseh članov kolektiva.

Tudi za prihodnje leto je potrebno oblikovati ta dokument. Trenutno pa so določene težave v tem, ker je naše celotno gospodarstvo v zelo nevzpodbudnem položaju. Kot je znano, so uveljavljene določene omejitve (restrikcije) predvsem, kar zadeva cene, omejitve denarnih sredstev, omejitve uvoza, nestimulativen izvoz itd., zaradi česar so celotno gospodarstvo in tudi banke postale skoraj popolnoma nesposobne plačevati blago ali storitve v medsebojnem prometu. Če tudi pravilno ocenjujemo, da imajo ti ukrepi za cilj umiritev neskladnosti med proizvodnjo in potrošnjo in da bi v tako umirjenem položaju izdelali stabilizacijske ukrepe za prihodnjo etapo gospodarskega razvoja v državi, je vendar dejstvo, da ničče v gospodarstvu niti malo ne ve, do kakšnih sprememb bo vse prišlo v okviru programa stabilizacije. Trenutno je v ospredju razreševanje in vsklajevanje političnega sistema, katerega značilnost je v tem, da se predvsem v gospodarstvu razbremeni funkcije federacije in da se na tem področju samostojneje uveljavijo republike. Pri vsem tem je jasen za gospodarstvo le osnovni cilj — še večja stopnja tržnosti od včerajšnje.

Ker ni jasnosti glede novega gospodarskega sistema in novih eko-

nomskih instrumentov, je danes težko predvideti programsko in poslovno usmeritev našega podjetja v prihodnjem letu. Ob tem pa je popolnoma gotovo, da sedanje restrikcije ne morejo trajati dalj kot nekaj mesecev, ker bi sicer gospodarstvo zašlo v pravo zmešnjavo, saj je že danes popolna anomalija to, da stastisti, ki je dobro gospodaril in tisti, ki je slabo, izenačena v tem, da sta oba nelikvidna, da oba ne moreta pokrivati vseh tekočih obveznosti.

Kljub temu, da je trenutno splošni položaj tak in takšen je, se pred nas vseeno postavlja vprašanje, kaj je tisto bistveno, kar nam narekuje poslovno usmeritev v prihodnjem letu, kljub temu, da ne obvladamo konkretnih ekonomskega rešitev novega sistema.

Specificnost Bresta je v tem, da je pet minut pred dvajstvo zaključil izredno obsežno naložbo v rekonstrukcijo in modernizacijo naših kapacitet. Naj bo karkoli, je to nedvomno velika prednost pred drugimi tovrstnimi kapacetetami in je na tem mestu potrebno poudariti kot izredno pametno odločitev kolektiva, da se je pred dvema letoma odločil za to investicijo. Iz te, v glavnem zelo uspešno dokončane naloge, izhaja druga naloga, ki jo lahko imenujemo optimizacija te investicijske naložbe. To generalno nalogo je treba razdeliti na vse poslovne enote in vse sektorske dejavnosti podjetja. Nove modernizirane kapacitete, novi poslovni sistemi, vključno z mehanografijo in nov tržno zahtevnejši gospodarski sistem, terjajo strokovno poglobljeni pristop k tej množici nalog. Na nov način se je treba lotiti tržnosti, predvsem v smislu tržnih raziskav, določati programske rešitve in aktivno spremljati prodajo na mnogo širših tržiščih kot je bil Brest do sedaj. Sedanjo tehnologijo je treba podrediti sistematični in sinhronizaci

rani obremenitvi. S kapitalom je treba doseči mnogo višjo stopnjo racionalnega gospodarjenja, ker bo na tem področju brez dvoma pritisk novovega gospodarskega sistema najhujše. Pri poslovni organiziranoosti je treba nujno zagotoviti ažurno funkcionalnost, kar mora veljati za vse člane kolektiva, še posebej pa za strokovne in vadilne kadre. Tu je treba učinkovito zahtevati odgovornost vsakega posameznika s tem, da se proti nediscipliniranosti in nepravočasnemu izpolnjevanju nalog sproti konsekventno ukrepa. Te bežno nakazane naloge očitno zahteva jo višjo raven strokovnosti kot jo Brest trenutno ima. Na dlanji je, da je naša osnovna naloga — optimalizacija

SREČA

*Veliko smo pisali o naših do-
sežkih v letu 1970, zato je do-
volj, da ponovimo samo neka
tore stvari. Modernizirali smo
naše podjetje. V investiciji*

na široko odprli vrat strokovnjakom, predvsem tehničnih in ekonomskih profilov. Teh pa ne bo moč dobiti, če bomo ozko vztrajali na nepravilnem in nezadostnem nagrjevanju in ustvarjanju drugih bivalnih pogojev za te ljudi. Poiskati bo treba tudi nove metode privzgoje v okviru že zaposlenih kadrov. Prepričan sem, da bi bila v sedanjem položaju na Brestu zelo na mestu odločitev zaradi parolo: strokovnost rešuje vse. Če bomo na tem področju dosegli učinkovite premike, bo mnogo lažje delo političnih organizacij v podjetju, predvsem pa samoupravnih organov, ker bodo imeli koga usmerjati in od koga zahtevati.

In končno je treba pri oblikovanju nalog za poslovno politiko prihod-

njega leta resno odpreti brošuro z naslovom »Statut Bresta«. Mislim, da je treba odločno preiti k urešnjevanju vsega, kar je zapisano v statutu, kar smo se na demokratičen način skupno dogovorili in tudi s premislekom sklenili.

Tako usmerjena prizadevanja našega kolektiva bi tudi po svoji učinkovitosti prispevala k stabilizaciji, naj si bo v politični, predvsem pa gospodarski situaciji v naši skupnosti.

Naj ob tej priložnosti vsem članom kolektiva iskreno želim srečno novo leto in skladno s sedanjem situacijo mnogo zdravja in pripravljenosti za vztrajno premagovanje problemov s potrebnim smisлом za solidarnost. Jože Lesar

blom za sol-
Jože Lesar

SREĆNO LETO 71!

Pred nami je letošnja zadnja številka Brezovega obzornika. Silvester trka na duri, oblecimo se slavnostno, še nekaj ur in stopili bomo v hladno zimsko jutro novega leta. Samo za trenutek se še ozrimo nazaj. Veliko smo naredili, morda bi lahko še več, morali bi še več. To je smisel življenja: graditi, rasti, razvijati, krepiti, bogateti... Bogateti, ne le gmotno, bogateti duhovno, bogateti za smo vložili nad 40 milijonov dinarjev. Zgradili smo nov Brest. Vrata v svet so odprta. Odprimo jih na stežaj! Odprimo jih, kajti to so tudi vrata našega razvoja, našega stardarda in naših neuresničenih hotenj. Kapacitete imamo! Izkoristimo jih v dobro Bresta, v dobro našega slehernega delavca in jutri bomo s ponosom, bogatejši za nove izkušnje, zrli na uspešno 1971. leto.

Tako kot je ostal naš Obzornik zvest spremljevalce aktualnih dogodkov v podjetju in izven njega, tako je ostal zvest tudi tradiciji veseljejšega dela glasila. Predno smo lani s hu-

Uredništvo

PRED PLANOM ZA PRIHODNJE LETO

Vsako leto po ustaljenih določilih podjetja sestavljamo globalne letne plane, med letom pa še polletne plane, ki urejajo konkretne ekonomske odnose med poslovnimi entitativi v podjetiu.

Predlaga globalnim planom, ki predstavljajo osnovno usmeritev Brestovega prihodnjega razvoja, so:

- pregled rezultatov raziskovanja ali proučevanje tržišča prodaje gotovih izdelkov in uslug podjetja;
- rezultati oblikovanja proizvodov;

— rezultati raziskovanja in proučevanja nabavnega tržišča;
— načrt realizacije gotovih proizvodov in uslug podjetja na domačem
in tujem tržišču.

in tujem tržišču;
— rezultat naše proizvodne usmeritve, postavljene z modernizacijo proizvodnjenj kapacitet.
Na splošno torej razumemo s pla-

Na splošno torej razumelmo s planiranjem dejavnost, ki se ukvarja s planiranjem in določanjem ciljev, sredstev in ukrepov, se pravi, planiranje pomeni določanje racionalnega poslovanja za prihodnje časovno

razdobje. Jasno je, da v takšnem procesu sodobnega pojmovanja izvodenju poslovanja ne sodeluje izključno samo analitsko-planska služba, ampak kot usmerjevalec celotnega planiranja deluje prek drugih služb kot so prodaja, proizvodnja, nabava in druge. Zavedati se namreč moramo, da je plan celovitost dejavnikov, na katere vplivajo družbeni in ekonomski cilji, osnovni cilji poslovanja podjetja, predvidevno angažiranje ter poraba materialnih in finančnih sredstev.

Za čimborj natančno planiranje in povezavo služb pri sestavi planov smo izdelali enotno metodologijo planiranja.

Kljub temu, da precejšnji del naše proizvodnje temelji na lastnem programu, je naša programska usmeritev za naslednje leto takšna, da nam bo zagotovila čim bolj ugodno prodajo. Ne samo, da smo sedanji program proizvodnje po funkcionalnosti prilagodili zahtevam tržišča, ampak smo v iskanju po čim večji zavetnik.

PRED PLANOM ZA PRIHODNJE LETO

Nadaljevanje s 1. strani dovoljiti tržiča dopolnili program z novimi proizvodi.

Naša prizadevanja v tej smeri še niso povsem izčrpana, prav gotovo pa ustanovitev marketinga, prodaje prek trgovskih potnikov, lastno skladišče v Beogradu samo še potrijejo našo pravilno usmeritev pri obvladanju tržišča. Na področju oblikovanja proizvodov imamo izdelan nov program dnevnih sob, Tamaro, Polono, Barbaro, sklenjena pa je tudi pogodba o poslovnem sodelovanju s švedskim arhitektom Kai Larsenom pri oblikovanju novih dnevnih sob in sedežnih garnitur za domače in tuje tržišča. Naša tolikšna prizadevanja na področju oblikovanja proizvodov so torej posledice rezultatov raziskovanja tržišča zlasti na zadnjih stabilizacijskih ukrepov na področju potrošnje.

Zavedamo se, da so uspešnejše konstrukcijske rešitve proizvodnega programa v sedanji situaciji največja možnost za pocenitev izdelkov in povečano prodajo.

Tudi na področju nabave repromaterialov smo zaradi stabilizacijskih ukrepov prisiljeni v zameno za uvozene repromateriale iskati najugodnejše dobavitelje doma.

Prav gotovo je, da uvoza repromaterialov ne bomo mogli opustiti zaradi cenenosti, pa tudi kvalitete nekaterih repromaterialov na tujem tržišču. V še večji meri pa se bomo

moralni angažirati pri nabavi repromaterialov za čim bolj optimalno vse zavo obratnih sredstev v zalogah repromaterialov. Pri sklepanju pogodb z najbolj ugodnimi dobavitelji je to dejstvo poleg cenenosti in kvalitete repromaterialov najvažnejši dejavnik.

Novi prodajni aranžmaji s tujimi kupci nam v naslednjem letu zagotavljajo na področju prodaje večji izvoz v Zahodno Evropo in Ameriko. Prizadevanja v izvozu pa so vse bolj usmerjena tudi na Bližnji vzhod.

Tudi na domačem trgu povečujemo prodajo zlasti s cenejšimi izvedbami in drugačno površinsko obdelavo dnevnih sob. Z novim programom in uspešnejšimi reklamnimi akcijami moramo uspeti tudi v drugih republikah, kjer smo bili do sedaj manj prisotni.

Rezultati in izkušnje letošnjega leta nam morajo v prihodnje še v večji meri koristiti, da se bomo izognili težavami, s katerimi smo se že srečali.

R. Zadravec

Seminac za dopisnike

Koncem novembra je bil na Brestu enodnevni seminar za dopisnike Brestovega obzornika. Novinar Dušan Rebolj, ki se ukvarja s strokovnim raziskovanjem na področju javnih občil, je obdelal naslednje teme:

- komu namenjam glasilo in kakšen je njegov smoter,
- kaj vpliva na učinkovitost in privlačnost poročila ali sestavka za glasilo,
- vsakdo se lahko nauči pisati privlačne sestavke.

Njegovim uvodnim besedam je sledila razprava, udeleženci pa

so pisali tudi sestavke iz raznih področij in zvrsti, ki jih ima sodobno novinarstvo.

Razveseljivo je, da se je seminarja udeležilo trinajst mlajših dopisnikov, pogresali pa smo nekatere stalne dopisnike našega glasila. Kaže, da se bomo dogovorili za nadaljevanje in dopolnitve tega seminarja v prvih mesecih 1971. leta.

Dede Mraz spet med nami

Koordinacijski odbor sindikata na Brestu bo tudi letos pripravil obdaritev otrok zaposlenih. Darila bo dobilo 1229 otrok, ki so razdeljeni v dve skupini, v predšolsko in šolsko mladino. Predšolski otroci staršev, ki so zaposleni na Brestu, bodo dobili igrače in sladkarje, šolski pa šolske potrebštine.

ta upoštevati in dati vse od sebe, da bi se stanje našega sedanjega v perspektivnega gospodarjenja obrnilo na bolje.

Na prvi seji novega odbora je bil izvoljen za predsednika Ludvik Žnidarič, delavec v tapetništvu, za tajnika Štefan Kralj, kalkulant in za blagajnika Ivan Intihar, skladničnik surovin. Ostali člani odbora so: Marija Zalar, Jožefka Godejša, Jože Šega, Franc Štrukelj, Ivan Žurga in Franc Mahne.

V nadzorni odbor so bili izvoljeni Ivan Debevc, Marija Čuk in Jože Abrahamsberg.

I. Škrabec

Obračun dela

Občni zbor sindikalne organizacije v Tovarni pohištva Martinjak

Sindikalna organizacija je mimo soboto opravila obračun svojega dela za preteklo mandatno obdobje.

Že iz poročila dosedanjega predsednika tovariša Toneta Cvetka je bilo lahko videti, da je bil sindikat v zadnjih dveh letih na različnih področjih dela dokaj aktiven. Kljub raznoliki dejavnosti sindikalne organizacije pa sta poročilo in tudi razprava, čeravno bolj skromna, potrdila, da organizacija še ni do kraja izkoristila vseh oblik in možnosti za svoje delo v delovni skupnosti Tovarne pohištva Martinjak.

Investicijsko obdobje in modernizacija tovarniških prostorov sta za nami, sedaj pa naj bi se v glavnem usmerili v naše proizvodne zmogljivosti.

Eno izmed osnovnih vprašanj, o katerem so razpravljali na občnem zboru, so osebni dohodki zaposlenih. Ugotovili so, da so v primerjavi z ostalimi poslovni mi enotami v podjetju BREST v poprečju najnižji in da bo potrebno v prihodnje posvetiti več pozornosti predvsem usklajevanju osebnih dohodkov med poslovni enotami. Vso skrb bo treba posvečati predvsem večjemu standardu zaposlenih.

Na občnem zboru so tudi mneni, da bi moralno biti sodelovanje med samoupravnimi organi in družbeno-političnimi organizacijami mnogo tesnejše kot do slej. Posebno skrb pa je treba posvečati obveščanju.

Delovno skupnost je treba seznanjati z važnejšimi sklepi in odločitvami, ki jih sprejemajo naši organi upravljanja. Veliko več pozornosti bo treba posvečati rasti notranjega samoupravnega sistema in izpolnjevanju samoupravnih aktov (statut in različni pravilniki).

Iz poročila predsednika osnovne sindikalne organizacije in razprave direktorja poslovne enote tovariša Levca smo lahko razbrali, da si kolektiv kljub težavam prizadeva za čim boljše gospodarjenje in da ob tem misli tudi na jutrišnji dan. Kot mnogo drugih kolektivov tudi Brest probleme z likvidnostjo. V zvezi s tem vprašanjem so bili nakazani najbolj aktualni stabilizacijski ukrepi, ki jih mora poslovna eno-

ta upoštevati in dati vse od sebe, da bi se stanje našega sedanjega v perspektivnega gospodarjenja obrnilo na bolje.

Na prvi seji novega odbora je bil izvoljen za predsednika Ludvik Žnidarič, delavec v tapetništvu, za tajnika Štefan Kralj, kalkulant in za blagajnika Ivan Intihar, skladničnik surovin. Ostali člani odbora so: Marija Zalar, Jožefka Godejša, Jože Šega, Franc Štrukelj, Ivan Žurga in Franc Mahne.

V nadzorni odbor so bili izvoljeni Ivan Debevc, Marija Čuk in Jože Abrahamsberg.

I. Škrabec

POBRATIMSTVO

Srečam v Veliki gasi prijatelja in ga vprašam: »Kaj pa počneš? Nekam hitiš?«

»Veš, pravi on, »z mano je konec. Delam po ves dan; rad bi si kupil avto in hišo dogradil. Žena hoče pralni stroj in pohištvo, za otroke pa raje ne vprašaj; kar vse bi hoteli imeti.«

Res je, pomislim in se nehote spomnim našega profesorja, ki je pripovedoval o doživetjih na obisku v Nemčiji. Med drugim je dejal, da so po vojni ljudje živelci osamljeno in je bila vsaka hiša grad, obdan z nevidnimi zidovi. Slo je le za standard. In potem je bilo konec tega. Suhoporno življenje so spremenili v nedeljske vikende in skupne zabave.

Mislim, da smo tudi mi na tem, ko je treba odpreti vrata in za trenutek dati prostost notranjim čustvom.

Morda je na tej poti v prostost v Cerknici najbližji pevski zbor. Šestnajst ljudi se je zbral iz Unca, Topola, Jezera in Cerknice. Pridno vadijo vsak teden enkrat, včasih dvakrat. Za pevski zbor Cerknica so slišali tudi v Kopru in nas povabili na srečanje dveh zborov. Pri-

srečen sprejem, gostoljubje, iskrena beseda, pretkana s pesmijo pobratimstva. Za povračilo smo se dogovorili za sredo decembra v Cerknici, natančneje na Gornjem jezeru. Moram priznati, da smo za to srečanje pridno vadili nove pesmi. Povabljeni gostje iz Cerknice niso mogli priti, razen nekaterih. Škoda. Že sam začetek je veliko obeta. Pred hotelom Jezero smo dočakali pevski zbor iz Kopra in ga prisrčno pozdravili. Dve dekleti sta pevcem pripel rdeče nageljne. Takoj smo se odpravili skozi megleno Cerknico, Martinjak in Grahovo v že sončni Lipsenj in Gornje Jezero. V svetli dvorani so se vrstili pozdravni govorji, pesmi, dobradošlice. Vse je teklo naravno in prisrčno. Po zakusu je bila obilna večerja, zalita s črnino s koprskimi hribov.

Potem pa smo peli, zdaj eni zdaj drugi. Med gosti je bil tudi naš slikar Perko. Navdušen nad domačo pesmijo je vsakemu pevcu podaril karikaturo. Lep spomin.

Pobratimstvo je ustvarila pesem, saj pravi neka misel: Kdor pojde, ne misli zlo.

Franc Srpan v svojem delovnem okolju

NAŠI LJUDJE

»Tovariš Srpan, tokrat mi je bila na seji uredniškega odbora Brestovega obzornika zaupana prijetna dolžnost, naj napišem članek o enem izmed naših delovnih ljudev! Odločil sem se za vas, ki najdalje delate v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg.«

»Prav, je rekel tovariš France Srpan, »toda sedemindvajset let službovanja na Brestu je dolga doba, da bi se domislil vsega, kar me je spremjalno v tem času. Malo moram razmisli, preden pričneva s pogovorom.«

»Od vsega začetka sem zaposlen kot vzdrževalci iz mizarske in tesarske stroke v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg. Ta poklic me je že v mladosti veselil, saj sem že s štirinajstimi leti začel kot vajenc pri očetu, ki je bil tesar in je imel tudi svojo obrt. Trdo je bilo treba delati, saj nas je bilo v družini deset otrok. Lahko si predstavljate, da je bil dragocen vsak košček kruha. Jaz sem bil šesti po vrsti, sedaj pa smo samo še trije živi.«

»Leta 1930 sem se že zaposlen na Marofu. Takrat je bila tu samo žaga, last graščine Snežnik. Bilo nas je malo zaposlenih. Delal sem vse: od prvega vlačilca in mostu na krišču do gaterista in navadnega delavca, skratka kjer koli je bilo prostlo. Leta 1931 je moja domača vas Nadlesk pogorela skoraj do tal. Uničenih je bilo 64 poslopij, kar je terjalo od mojega očeta, ki je bil tesar veliko dela. Zato sem pustil delo na Marofu in šel nazaj k očetu, ker je bilo treba obnavljati vas. Leta 1933 in 1934 sem služil vojsko v Beogradu. Bil sem pri kraljevi gardi. Tja sem bil določen verjetno zato, ker sem visoke postave,« se je pošalil tovariš Srpan.

»Ste imeli v vaši mladosti ob prostem času kakšnega posebnega konjička morda v športu ali kulturi?«

»Za to ni bilo veliko časa, toda napisih, da smo imeli na Marofu svoj kulturni dom, ki se je imenoval Dom svobode. Vanj je bila vključena vse napredna mladina Loške doline. Imeli smo svoj pevski in tamburaški zbor ter dramsko skupino. Tam je aktivno delal tudi sindikat. Jaz sem bil vključen v dramsko skupino in sem velikokrat nastopal v dramah in veselih igrah na domačem odru in gosteh.«

»Kolikor vem, radi vedno kaj obnavljate doma in imate kar prijeten dom. Je to vaša rojstna hiša, ali pa ste si jo sami zgradili?«

»Res je, da rad vedno kaj obnavljam doma. To je pravzaprav moj pravi konjiček, ki me spremja vse živiljenje. Oženil sem se že leta 1937. Potem pa sva šla oba z ženo v Francijo in sva leta 1940 ko sva se vrnila iz tujine, s prihranki zgradila svojo hišo. Nato je bila vojna, a o teh letih rajši ne govorim, saj smo jih vse dovolj občutili. Povedati moram, da med okupacijo žaga na Marofu ni več delovala. Po osvoboditvi pa smo jo spravili v pogon 1. oktobra 1945. leta. Tedaj nas je bilo zaposlenih štirideset delavcev, sedaj pa nas je že več kot dvesto. Najbolj sem zadovoljen, kadar vidim, da napredujem. Zato z veseljem delam, še posebno, kadar je treba postavljati »cimpire«. Takrat vem, da bomo pridobili spet kaj novega. Najbolj nezadovoljen pa sem takrat, kadar je treba opravljati takšno delo, za katere vem, da ne bo dosti koristno.«

»Ali v organih upravljanja še kaj sodelujete?«

»Vsa leta sem deloval ali v delavskem svetu ali v upravnem odboru poslovne enote. Tudi predsednik sindikata sem bil dve leti. Sedaj, nekako tri leta, pa nimam več teh funkcij. Te so zdaj prevzeli mlajši ljudje. Od starejših članov kolektiva le malo kje še kakšnega najdeš.«

Načrtarju delavcu v Tovarni lesnih izdelkov Stari trg sem se zahvalil za pogovor in ga skoraj pozabil vprašati, ali je napravil amaterski vozniški izpit B-kategorije, ki ga je opravljal v osem in petdeset letu starosti, nekako poleti 1970. leta.

»Seveda sem ga uspešno opravil in avto tudi že imam. Sicer ga zvečine vozi moj sin, včasih pa tudi jaz sedem za volan,« mi je hudomušno pritrdir tovariš Srpan.

Še bi lahko klepetala v nedogled, saj ima najdaljšo delovno dobo v našem kolektivu. Toda čas naju je pregnal, pa sva končala. V imenu Brestovega obzornika sem mu še zažezel srečno vožnjo v letu 1971.

M. Šepc

F. Gagula

Potreba po večjem izvozu

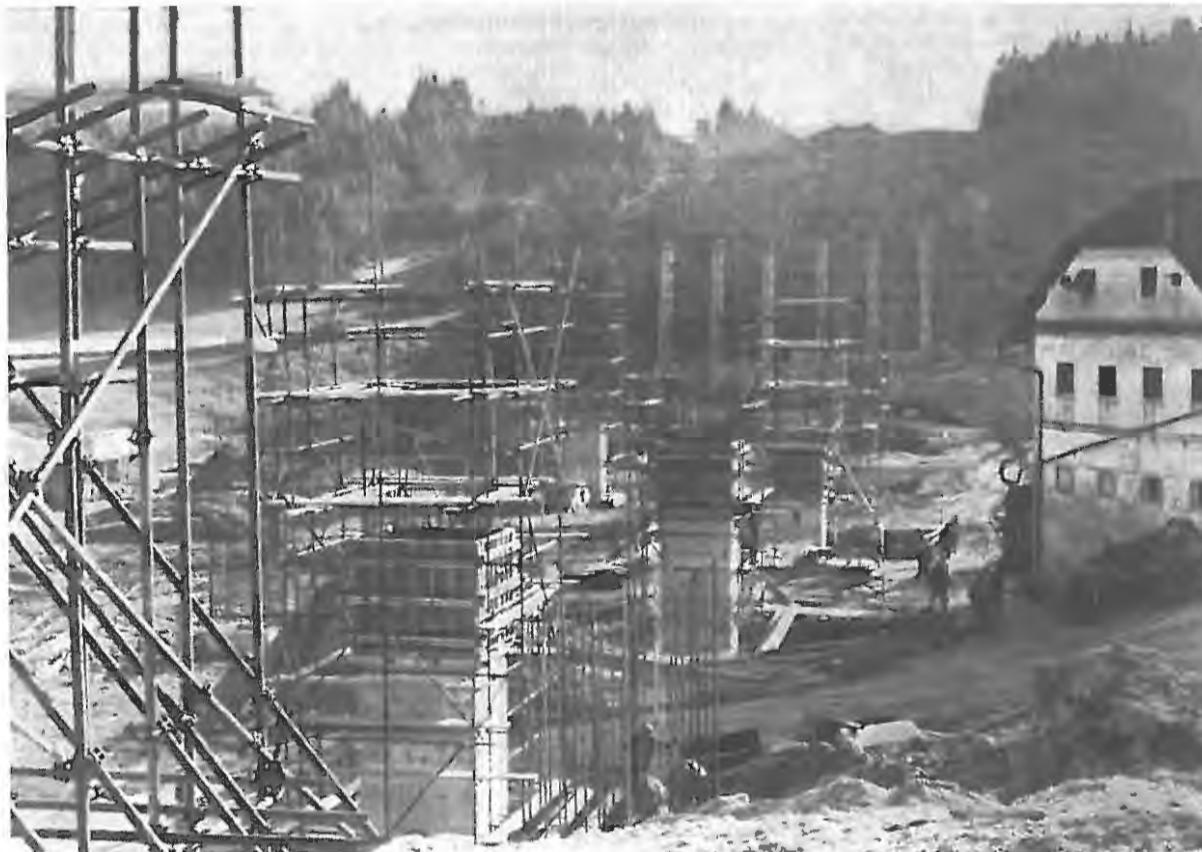
Znano je, da je letos prišlo do precejšnjega izpada v izvozu. Eden izmed glavnih vzrokov je v naši usmerjenosti na ameriški trgu in recesija na tem trgu, ki jo je podkrepilo še nekaj velikih stavk. Spomladi letos so stavali pristaniški delavci polna dva meseca in pol. Takrat se je pred luko v New Yorku nabralo toličko blaga, da so količine zadovoljevale potrebe za polne tri meseca. V jesenskih mesecih se je tej veliki stavki pristaniških delavcev priključila še stavka v avtomobilski industriji, kjer samo firma General Motors zaposluje 750.000 delavcev. Vsa ta ogromna množica je stavkala več kot dva meseca. Trenutno stavkajo delavci železniško transportnih podjetij. Stabilizacijskim ukrepom, ki jih je začela uveljavljati republikanska vlada (omejevanje kreditov, povišana obrestna stopnja in podobno) v letu 1969, so se letos pridružile še te velike stavke, ki so pripeljale ameriško gospodarstvo v precej resno krizo. Nezaposlenost narašča. Po neuradnih podatkih ocenjujejo, da je že več kot 6 milijonov delavcev brezposelnih. Razumljivo je, da vsa ta množica ljudi, ki ne ustvarja, tudi trošiti ne more, predvsem pa ne more kupovati dobrin, ki niso nujno potrebne.

Vse to je imelo za posledico, da smo v Združene države Amerike izvozili tudi manj naših izdelkov. V letu 1969 smo dosegli vrednost izvoza v višini 3.763.000 ameriških dolarjev in smo bili prvi med lesno-industrijskimi podjetji v Jugoslaviji. Za leto 1970 pa ocenjujemo, da bomo dosegli komaj 2.500.000 dolarjev. Ta izpad lahko v celoti pripisemo opisanemu stanju na ameriškem tržišču.

Da se ne bi ponovila situacija iz letošnjega leta, smo našo komercialno aktivnost usmerili na zahodnoevropska tržišča. Vse do letos izvoz v Zahodno Nemčijo za nas ni bil zanimiv. Cene, ki smo jih dosegali na tem tržišču,

so bile tako nizke, da se nam prodaja ni izplačala.

Po revalvaciji marke in dodatni petostotni premiji pa so se pojavile možnosti za vključevanje v to tržišče.

Gradnja nove moderne štiripasovne ceste od Vrhnike proti Postojni dobro napreduje. Graditelji so tudi z vremenom več kot zadovoljni

Z intenzivno obdelavo trga smo vzpostavili nekaj stikov z nemškimi firmami in nekaj poslov smo že spravili pod streho. Videti pa je, da se nam na tem trgu odpirajo širše možnosti.

Tudi na vzhodno Evropo kaže, da se bodo možnosti povečale. Znano je, da v Sovjetsko zvezo nismo izvažali že vrsto let. Praktično od takrat, ko smo prenehali s proizvodnjo pisalnih miz za to tržišče. Letos smo tja pro-

dali prvo količino jedilnic. Upramo, da nam bo v prihodnjem letu uspelo, da bodo v Sovjetski zvezni naročilo v še večjem obsegu ponovili in razširili.

Tudi na ostala vzhodnoevropska tržišča smo pred leti izvažali manjše količine. Na večji uspeh tudi letos ne računamo. Zaključenih imamo le za okrog 150.000 klinških dolarjev blaga. Mogoče bo med letom ta vsota še malo narasla na račun nekaterih kompenzacijskih poslov.

Tudi za ostale evropske dežele bomo morali znova proučiti možnosti, čeprav so zlasti v Franciji in Veliki Britaniji spričo devalvacije njihove valute možnosti manjše. V nordijskih deželah bomo morali nadaljevati letošnja prizadevanja iz drugega polletja in povečati plasma naših izdelkov. S posebno pozornostjo bomo morali obdelati možnosti za plasma programa Larsen, ki je prav ta čas v izdelavi.

Ne glede na vse težave, ki so nas letos spremljale pri izvozu, moramo v prihodnjem letu vložiti nove napore in povečati izvoz. S tem bomo pomagali sebi in širši družbeni skupnosti. Na Brestu je spoznanje o nujnosti izvoza že zelo dolgo prisotno, rekel bi, od ustanovitve podjetja. Le glede na konjunktura nihanja smo zdaj pa zdaj odstopili od začrtane poti. Če pa mislimo na vse napovedi, ki so v zvezi z gospodarskimi gibanji za leto 1971, je naš edini izhod prav izvoz. Če to vprašanje ocenjujemo z našimi trenutnimi možnostmi, potem povsem realno menim, da bo obseg izvoza v višini pet milijonov dolarjev dosegljiv.

To pa morata biti naša naloga in cilj. Tone Kebe

PO LIBIJI IN MAROKU

V novembra sem obiskal severno Afriko, da bi raziskal tržišče v Libiji, Alžiru in Maroku, se pravi v deželah Magreba, čeprav Libije nekateri ne štejejo več v Magreb zaradi političnih, pa tudi geografskih razlik med njo in ostalimi tremi deželami. V političnem in gospodarskem stanju teh dežel se še vedno kažejo posledice kolonialne preteklosti. Medtem ko so bili Tunis, Alžir in Maroko pod Francozi, ki so narodu pustili več svobode in mu znali tudi vtisniti pečat svoje kul-

zopet zasadili predvsem z oljkami in nekaj tobaka.

Po drugi svetovni vojni so Libijo upravljali vse do leta 1951, ko je postala svobodna kraljevina, vendar so njihovi svetovalci ostali v deželi še več let. Libiji so zapustili svoj administrativni sistem in bankarstvo, ki je še danes vezano na Veliko Britanijo. V tem času so skromni začetki poljedelstva spet zamrli. Leta 1969 je v septembru prišlo do revolucije. Na oblast je prišla vlada, sestavljena predvsem iz oficirjev,

dežel preveč narasla. V prvi vrsti pa so Libijci trgovci. Trgujejo z vsem, celo z ženami. Ker mora vsako tuje podjetje, ki nastopa v Libiji, imeti vsaj libijskega partnerja, je za 10 do 30 odstotkov naprodaj tudi podpis. Kot trgovci so tokavi in precej oprezni. Najraje bi blago prodali, še preden so ga dobili. Skidlič in zalog praktično ne pozna, ker naročajo blago vedno le v majhnih količinah, pa raje večkrat.

Tudi pohištvo praktično vse uvažajo. V zadnjem času so ob državnih podpori sicer razširili nekaj mizarških delavnic v nekakšno industrijo, ki pa ni kvalitetna. Že pri prvem naročilu šolskih klopi se je zataknilo. Vsaj še nekaj let bo trajalo, da bo ta investicija, zrastla v upoštevanje vreden dejavnik na tržišču.

V uvozu prevladujejo Italijani, ki poleg izredno nizkih cen nudijo tudi dobre plačilne pogoje in so pripravljeni čakati na plačilo tudi do štiri mesece. Seveda oni narekujejo tudi stil. Najbolje se prodaja pohištvo na visokih nogah, ki je čimbolj ornamentirano, v visokem sijaju, predvsem temnih tonov. Se pa najde na trgu tudi pohištvo danske, angleške, nemške in jugoslovanske izdelave. Od Brestovih proizvodov so se zanimali trgovci predvsem za Living, vendar so vsi hoteli še eno vitrino, manjšo po dimenzijah, mogoče celo z ogledalom. Program Y se jim je zdel lep, vendar mnogo predrag. Mnogi so se spraševali za Claudio in Aleksandro, cena pa jim je bila le precej visoka.

Drugačen položaj pa je v Tunisu, Alžiru, in Maroku. Te dežele so postale svobodne po drugi svetovni vojni. Maroko in Tunis so Francozi izpustili iz rok kmalu zatem, ko so se v deželi pojavila odporniška gibanja. Alžirci so za svojo svobodo bojevali dolg boj, saj so bili najdalje pod francosko upravo in so jih Francozi imeli za del Francije. Nafta, ki je sicer glavni vir dohodkov v arabskih deželah, so odkrili samo v Alžiru, vendar je izkoriščanje še v začetni fazi. Poljedelstvo je v vseh treh deželah precej razvito, posebno v Tunisu, kjer je tudi glavni vir dohodkov. Maroko živi predvsem z izvoza fosfatov.

Precej razvito je obrnštvo, predvsem v Maroku, ki se lahko pohvali

s tradicijo še iz časov andaluzijsko-maverske kulture. Čeprav so državno-politične ureditve različne, Maroko je kraljevina, Alžir in Tunis pa imata socialistično ureditev, ju vsem trem deželam skupna želja po čim bolj samostojnem gospodarstvu, čeprav se zelo počasi trgojo od nekdanje matične dežele Francije. Vse tri dežele skušajo po najboljših močeh razviti svojo lastno industrijo, ki ji dajejo prednost pred uvozom. Tako je tudi v trgovini s pohištvo. Vse tri dežele so namreč že od leta 1964 prepovedale uvoz. Tunis je s pomočjo Švedske in Nizozemske zgradil dve tovarni, ki krijeta vse potrebe 4 milijonskega ljudstva. Ljudje pa so še vedno precej revni in jih ima le malo toliko kupne moči in potreb, da bi kupovali pohištvo.

B. Gvardijančič

V Alžiru so do nedavnega v izjemnih primerih dovoljevali uvoz predvsem stolov, končujejo pa poleg sedanjih še tu nove tovarne, ki naj bi popolnoma zadostovale domaćim potrebam. Maroko ima sam zelo močno razvito pohištveno industrijo in obrt, celo izvaja pohištvo v špancko-maverskem stilu — ročno delano, močno izrezljano masivno pohištvo, vse površine obdelane v bas-reliefu. Vsi trgovci so sicer z zanimanjem gledali naše prospekte in objavljaljali, da bodo skušali dobiti dovoljenje za uvoz, vendar bo verjetno ostalo le pri besedah, kajti po arabskih običajih bi bilo nevljudno odpraviti nekoga, ne da bi pokazali vsaj zanimanje za to, kar ponuja.

B. Gvardijančič

Uspeh tudi na Poljskem

Wystawa Jugosławskie meble

Tako so sicer skromni plakati vabilo Poljake na razstavo jugoslovanskega pohištva v Varšavi v dneh med 21. novembrom in 2. decembrom 1970. Imeli so kaj videti, saj so razstavljeni izdelki presegali njihove možnosti za nakup, ne toliko zaradi relativno visokih cen, pač pa zato, ker takšega pohištva na Poljskem preprosto ni moč dobiti.

Polska Rzeczpospolita Ludowa — kot se Poljska uradno imenuje — je druga država vzhodne socialistične skupnosti, ki jo Brest želi zainteresirati za svoj standardni program in jo vključiti v spisek potencialnih kupcev. Priložnost za to se je ponudila novembra letos, ko smo prek Slovenijalesa pokazali Poljakom naši Tamaro in Polono s pripadajočima sedežnima garniturama na razstavi jugoslovanskega pohištva.

Razstava je bila v prostorih ugledne zgradbe Palače znanosti in kulture prav v središču Varšave. V pritličnih prostorih te monumentalne zgradbe, ki jo je Stalin »podaril« poljski prestolnici, so v okolju, v katerem ni bilo potrebnega nikakršno aranži-

ranje, pokazali pohištvene izdelki svojih proizvodnih partnerjev še vodilni jugoslovanski izvozniki.

Konec na 4. strani

Slikovit pogled na pristanišče v Tripolisu

ture, je Libija živila pod mnogo tršimi kolonizatorji. V stoletjih turške vladavine so samo sekali gozdove pri obalnem pasu, dežela je bila v polnem mrtvili. Po cvetoči kulturi latinskega Rima in začetnem zagonu srednjeveške arabske kulture, ki jo je sicer le rahlo oplazila, je dežela pričakala srednje čase bolj podobna fosilu iz časov bakrene dobe. Tudi italijanska vladavina med obema vojnoma libijskemu narodu ni prinesla napredka. Italijani so Libijo izbrali samo za ekspanzijski prostor za svojo nezaposleno delovno silo in so v obalnem pasu na seljevali kolone, ki so nekatere dele

le-ta se je takoj naslonila na Egipt, s katerim se sedaj s Sudanom in Sirijo dogovarjajo o federaciji. Proti koncu petdesetih let so bila odkrita ogromna naftna ležišča in danes je Libija eden izmed največjih izvoznikov naftne na svetu.

Kljub temu, da morajo za svoj obstanek uvažati vse, tudi najosnovnejše stvari za prehrano, pa jim nafta prinaša take dobičke, da so edina dežela v tem delu sveta s pozitivno plačilno bilanco. V zadnjem času so začeli razvijati industrijo, vendar je še vedno na stopnji večjih obrtniških delavnic predvsem za finalizacijo izdelkov, katerim bi cena zaradi prevoza iz bolj oddaljenih

Palača kulture in znanosti v Varšavi

Uspeh tudi na Poljskem

Wystawa Jugoslawskie mebli

Nadaljevanje s 3. strani
ki — Exportdrvo, Jugodrvo in Šipad, tako da je bila konkurenca zelo močna. Med približno 60 različnimi garniturami sta se dobro odrezali Tamara in Polona, saj sta po anketi obiskovalcev zasedeli 9. oziroma 6. mesto. S tem so obiskovalci razstave vsaj posredno lahko pripomogli h komercialnemu učinku, ker so se na podlagi rezultatov te ankete poslovodje poljskih trgovskih hiš tudi odločali za nakup pohištva. Kljub manjšemu prodajnemu učinku smemo Brestov nastop oziroma prikaz naših novejših izdelkov oceniti za uspešen, komercialno upravičen. Praksa njihovega centralističnega sistema iz preteklega obdobja to potruje, zato se v prihodnjih letih lahko nadejamo povečane proizvodnje na to novo tržišče.

Obisk na razstavi je podobno kot v Moskvi presegel naša pričakovanja. Številni obiskovalci so spontano dajali priznanja estetskemu videzu, funkcionalnosti, površinski obdelavi, kvaliteti in navsezadnje tudi kvantiteti razstavljenega pohištva, kar je laskavo priznanje jugoslovanskih pohištvenih industriji. Polona je bila deležna posebne pozornosti zaradi vgrajenega ležišča, obe omari pa tudi zaradi možnosti za nakup posameznih elementov in s tem možnosti za kombiniranje. Po mnenju večine je bilo vse »naj...«, na žalost pa tudi cena, saj si poprečni poljski državljan s poprečnimi osebnimi dohodki — okrog 900 N din — ne more privoščiti takega luksusa, da bi kupil tako pohištvo tudi če bi ga mogel. Poljaki sicer proizvajajo tudi visoko kvalitetno pohištvo, ki pa ga ne nudijo domačemu potrošniku, ampak gre vse v izvoz. Kljub mršavi izbiri pohištva v poljskih trgovinah pa imajo dokaj dobro razvit estetski čut in okus za izbiro, saj si znajo stanovanja lično in okusno uredit, kar sem imel priložnost tudi videti. Imajo velik smisel za improvizacijo, ker si znajo iz priročnega materiala ustvariti prizeten družinski kotiček.

Gornji prizor je malo nenaščen: železniški vagoni v Cerknici. To je nov korak BRESTA in železnicke cenejšemu prometu z našimi izdelki. Ob novem skladišču so položeni tiri, na katere pripeljejo z Rakeka vagona s posameznimi elementi kamiona in posebno delovno pohištvo. Vagona lahko po želji premika od enega do dru-

ghetom. V Varšavi, ki je pred vojno štela 1,200,000 prebivalcev, je po vojni ostalo le 600,000 prebivalcev, gmotno razdejanje pa je bilo tako strahovito kot v nobenih prestolnici sveta. Kljub temu so do sedaj uspeli večino mesta obnoviti in kaže dosti bolj velemestno podobo kot ob prvem obisku leta 1957, ko si zadeval ob razvaline na vsakem koraku. Nesporočno je, da je Poljska v drugi svetovni vojni prispevala največ materialnih in človeških žrtev glede na površino državne ozemlja in število prebivalcev. Močna narodnostna zavest, ki jo še stopnjuje cerkveno-katoliška zavzetost, je hrnjala poljski živelj skozi burna zgodovinska obdobja, da ni podlegel raznaročevalnemu pritisku evropskih velesil. Tragedija poljske države je v njenem zemljepisnem položaju, ko je imela in še ima dve močni sosedi, ki sta v svojem imperialističnem hotenju izmenoma krojili usodo poljske državnosti in naroda.

Sicer pa so Poljaki vedri ljudje, za pogovor zelo dostopni in ne skrivajo svojih simpatij do Jugoslavije in njene družbene ureditve. Radi žive sproščeno in se ob večerih zabavajo, saj je v sleherni restavraciji vsak večer glasba s plesom. Gleda na dokaj visoke cene gostinskega usluženja, ki pa je zanesljivo, kako so restavracije v ostali zabavni prostori vsak večer polni. Prostor v najboljšem — in tudi najdražjem — varšavskem kabaretu s kvalitetnim barskim programom si mora rezervirati vsaj nekaj dni prej, če hočeš biti tam. Za Jugoslovane se je kljub polni zasedenosti le še našlo nekaj prostora, kjer smo potem naletni na širokosrčno gostoljubje Poljakov. Ko pa je zapel še Saša, naše gore list, smo se počutili kot doma. Naša mala začasna jugoslovanska kolonija tudi v Varšavi ni pozabila svojega državnega praznika. Ob skromni zakuski smo se spomnili štirih prostih dni, ki jih naši sodelavci preživljajo v domovini.

—0—

Če ob koncu bežno pregledam enotedensko bivanje v Varšavi s poslovnega vidika, ugotavljam naslednje:

Prav je, da Brest svoje prodajne prijeme uveljavlja tudi na takih področjih, ki doslej zanj iz razumljivih razlogov niso bila zanimiva. Vzhod bo z redno platično sposobnostjo postal zanimivejši tudi zategadelj, ker bo mogoče tja plasirati naš standardni program dnevnih šob in jedilnic v večjih količinah, kar za konvertibilni zahod ne moremo trditi. Uspehov pa se lahko nadejamo le, če bomo na teh tržiščih stalno pričuječi in če bomo sistematično sledili njihovim potrebam, ki sicer niso kdakevko zahtevne. In končno — ne Rusi ne Poljaki ne bodo ničesar kupili po prospektu, temveč jim je potreben dati priložnost, da vse vidijo, otipajo in preskusijo. Za to pa so najboljše občasne razstave in komercialni sejmi.

I. Lavrenčič

Hitreje odpravljati

Ne bi razpravljal o natrpanem skladišču gotovih izdelkov, saj je očitno, da prodaja ne narascata skladno s povečano proizvodnjo. Zaloge v skladiščih pa seveda vplivajo na nelikvidnost, o čemer je bilo govorja tudi na sestankih s kolektivi poslovnih enot.

Prav gotovo bi moral biti sedaj vprašanje prodaje eno izmed najvažnejših vprašanj. Samo-upravní organi bi morali med drugimi sprejeti tudi ukrepe o okrepitevi prodajne službe. Blago ne bi smelo ležati v skladu, ker tudi tako izgublja vrednost.

Vodstvo podjetja si nedvomno prizadeva, da bi prodaja hitreje stekla. Vendar je to v tem času težko, saj so nam znani stabilizacijski ukrepi zveznega izvršnega sveta. Situacija na tem področju je trenutno zelo težka, zato bi se morale vse službe, ki skrbijo za to, vedno večjo vlogo v prekomskem prometu.

Pretekli teden sem bil prisoten na sestanku, ki je bil v odpremni službi v Tovarni pohištva Cerknica. Na tem sestanku je bilo ugotovljeno, da smo letos dobili mnogo reklamacij in da je od teh 20 odstotkov takih, ki jih je povzročila nepravilna odprema. Pogosto se zgodi, da se odpresi kupcu povsem drugo pohištvo, kot ga je le-ta naročil. Pohištvo dobavimo v povsem drugem furinju ali površinski obdelavi kot je bilo naročeno in podobno. To so problemi, ki jih povzročamo sami sebi. Zaradi takih in podobnih napak nas kupci kritizirajo kjer le morejo, to pa prav gotovo reklama za nas. Zgodilo se je že, da smo zaradi takih neumnostih izgubili kupcem.

Na sestanku pa je bilo tudi ugotovljeno, da pride do takih napak v odpresi tudi zaradi napak v dispozicijah, ki jih daje prodajna služba odpresi. Veliko-krat ugotovijo pri odpremljanju ali pa celo že na tržišču napake, ki jih povzroča proizvodnja. Preprosto pozabimo vstaviti v karton ta ali oni element, da ne gorovimo o različnih okovjih in vijakih.

Naš skladiščni prostor je prav gotovo dovolj velik, seveda pa bi morali biti izdelki vskladiščeni

najbrtino in strokovno. Večji red v skladiščih bi omogočil hitrejšo v doslednje odpremo, po drugi strani pa tudi hitrejše nakladaњe. Zaradi nereda, ki je trenutno v skladiščih gotovih izdelkov, se dan nakladajo kamione tri do štiri ure in več.

Prav gotovo očitki, da kamione ali pa, kar je novo — vagoni, pre dolgo nalagajo, niso povsem upravičeni. Samo Tovarna pohištva Cerknica ima gotove izdelke vskladiščene na petih različnih krajinah in je odprema na večkrat koordinirana z izdelki Tovarne pohištva Martinjak.

Poleg drugih težav se pojavlja tudi vprašanje stimulacije od-premeh delavcev. Akordi, ki so sedaj v veljavi, niso najbolj vzpodbudni.

Poslovni svet Tovarne pohištva Cerknica je sklenil zelo prav, ko je dal akorde odpremne službe pregledati komisiji za organizacijo vrednotenje delovnih mest.

Glede na problematiko, ki se pojavlja na področju prodaje, zlasti pa opreme, je treba čimprej uredniščiti predlog službe za organizacijo dela, po katerem bi se organiziralo odpremno službo tako, da bi vodja skladišča s svojimi skladiščniki skrbel za strokovno skladiščenje in za stodostotno odpremo gotovih izdelkov kupcem.

J. KLANČAR

NOV POLIRNI STROJ - NOVE TEŽAVE

Novembra smo dobili v tovarnu nov avtomatski polirni stroj. Stroj je zadnji dosežek na področju poliranja ploskev. Ima šest zaporedno grajenih polirnih valjev in dva čistilna valja. Elementi se dajojo v stroj s pomočjo pomične mize, katere hitrost je mogoče spremenjati od 3 do 5 m v minutu. Da je površina dovolj kvalitetno spolirana, je treba pot ponoviti štiri do petkrat. Do takoj je vse v redu in prav, potem pa pride do začetnih težav, ki se ponavljajo ob vsaki nabavi novih strojev. Pregovor pravi, da se

zgodovina ponavlja, in to drži tudi za polirni stroj.

Ko je bil stroj priključen in pripravljen za poliranje, niso bile potrebne eshaustrske naprave za odvajanje prahu, ki nastaja pri poliranju in hlajenju polirnih valjev, ko se segrevajo med poliranjem. Drugič nismo poznali polirne paste, ki bi najbolj ustrezala našemu polyestru in pogojem dela v naši tovarni. Največje težave pa nam delajo naši elementi, ki niso ravni in preveč odstopajo v debelini. Pri vseh teh pomanjkljivostih na elementih

pa polirni stroj ni in ni hotel kvalitetno polirati.

Zaradi teh pomanjkljivosti smo moralni polirne valje, ki so za te ploskev pretri, razredčiti, tako da se lahko prilagajo neravnim površinam. Tudi s to spremembijo stroj še ni tako urejen, da bi bil zadovoljni s kvaliteto.

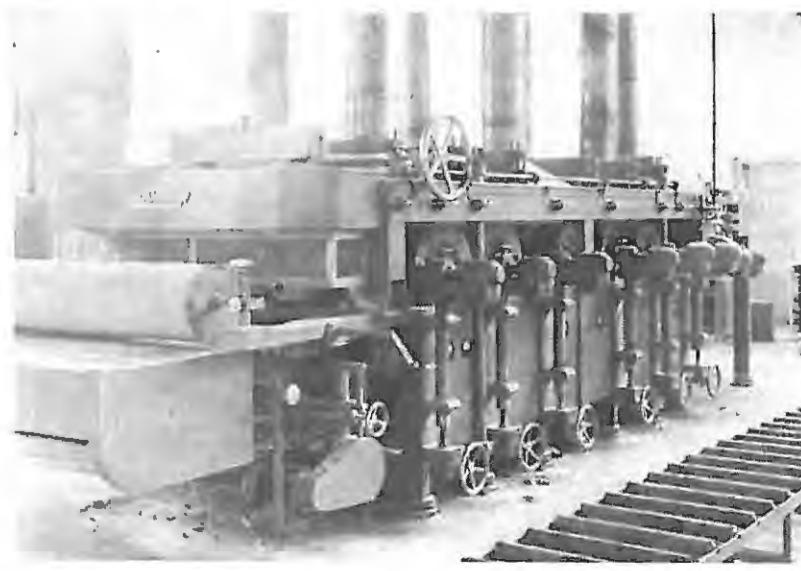
Treba bo še naprej delati na tem, da bo stroj dal tisto, kar lahko v naših razmerah da. Že dolgo časa

pa veljavna praksa pa je, da za nabavo strojev sredstva imamo,

za priučitev delavcev na novih strojih pa ne. Ce bi bilo to urejeno, gotovo ne bi bilo takih in

podobnih pomanjkljivosti oziroma težav, ko dobimo nove stroje.

A. Otoničar

Avtomatični polirni stroj v Tovarni pohištva Cerknica

Seminar za mlade komuniste in aktivno mladino sta organizirali komisiji za idejno-politična vprašanja pri občinski konferenci ZKS Cerknica in Zveze mladine ZMS v sodelovanju z Delavsko univerzo Boris Kidrič iz Ljubljane.

Seminar je bil namenjen predvsem mladim komunistom, da bi znanje, pridobljeno na tem seminarju, posredovali ostalim mladincem v vaških aktivih. Seminar je bil bolj informativnega značaja, saj so bili slušatelji seznanjeni samo z nekaterimi vprašanji, s katerimi se srečujejo v vsakdanjem življenju.

Bil je strnjen na štirinajst pedagoških ur. Za lažje razumevanje posameznih vprašanj so poskrbeli tudi z razgovori po vsakem predavanju. Tako so vsi prisotni zares sodelovali in ne samo poslušali.

Program predavanj je bil zelo zanimiv. Pričel je tovarniški Janez ŠKERJANEC, predavatelj na Višji šoli za politične vede v Ljubljani. Predaval je o nekaterih značilnostih sedanega gospodarskega stanja. Dotaknil se je predvsem vprašanj okrog kreditiranja, inflacije in devalvacije. Mlade slušatelje je predvsem zanimalo, kakšni ukrepi so bili

storjeni proti inflaciji, pred katero si danes ne smemo več zakraviti oči, saj je v naši državi kar petnajst odstotna. V razgovoru so se dotaknili tudi vprašanja, ali je že čas za devalvacijo ali ne, ki je nastalo ob odstopu tovarniškega Miljanča.

Dipl. pravnik Jože VIDMAR je govoril o samoupravljanju v delovnih organizacijah in o krajevih skupnostih kot samoupravnih skupnosti občanov. Naša družbena uredstva, ledino novega sistema. Do resnične samouprave v dosedanjih obdobjih še ni prišlo, smo še vedno Konec na 5. strani

Seminar v Rakovem Škocjanu

Novoletno kramljanje

Leto 1970 mineva, z njim uspehi in nove dileme, pomembne obletnice, uresničene in nedosežene želje. Spet si bomo voščili srečno, da bi le bilo ...

Za novoletni pisani vrtljak želja in obrazov v Brestovem obzorniku sem izbral Tomislava Žagarja, dijaka Tehniške srednje šole, Aloja Klančarja, šefa transporta na Brestu, Marija Udovič, tajnico glavnega direktorja, Toneta Lovka, inštruktorja lakerine v Tovarni pohištva Martinjak, Dragico Hiti, delavko v pakirni v Tovarni pohištva Martinjak, Petra Kraševca, mizarja v Tovarni pohištva Martinjak, Ivana Tekavca, inštruktorja v TPC in Toneta Kandareta, inštruktorja v stolarni Tovarne pohištva Stari trg.

Pogovarjal sem se z njimi na njihovih delovnih mestih, na hitro, ne zato, da bi mnogo zvedel; hotel sem najti samo droben utriček njihove in naše intime, samo hipec predno-voletnega razpoloženja.

KAJ PRIČAKUJEŠ OD PRIHODNOSTI?

Rad bi prizadeno študiral in neko končal fakulteto. Brestov štipendist sem in si močno želim, da bi delal na Brestu, ki je velika industrija.

KAJ MISLIŠ O MAKSI MODI IN DOLGIH LASEH?

Maksi moda mi ni všeč. O dolgih laseh pa: dolgi lasje — kratka pamet.

BOŠ SILVESTROVAL V SLOVENIJI ALI DOMA NA HRVATSKEM? KAJ SI ŽELIŠ V LETU 1971?

Silvestroval bom pri starji mami v Cerknici. Želim si, da bi uspešno končal drugi letnik Tehniške srednje šole — lesne stroke in da bi bila mir in gotovost v svetu.

Tone Lovko

KAKO OCENJUJETE PRETEKLO LETO S POSLOVNega VIDIKA?

Govoril bom o Tovarni pohištva Martinjak, kjer razmere precej dobro poznam. Bilo je težavno zaradi nerazčiščenega programa proizvodnje. Delali smo preveč artiklov, pri tem pa sta bili priprava in šablonica zelo dragi. Tehnologijo in strojni park smo imeli pripravljeno za kvalitetno stilno pohištvo, delali pa smo tudi precej galanterijskih izdelkov. Strojni park ni bil dovolj racionalno izkoriščen, pa tudi tapetništvo ni šlo po programu.

BO DEDEK MRAZ DOMA LETOS SPET RADODAREN?

Osebne cilje sem dosegel. Imam hišo, avto, otroci so v šoli, zato bo dedek Mraz prinesel Toniju in Sandiju več kot lani.

VAŠE ŽELJE V LETU 1971?

Kolektivu želim, da bi bili vsi zadovoljni, od snažilke do vodilnih, človeštvu pa, da bi bil mir, narodi, ki še trpijo, pa svobodni.

KATERE ŽELJE SE VAM V LETU 1970 NISO URESNIČILE?

Loška dolina za to zimo še ne bo dobila smučarske vlečnice.

S KAKŠNIMI ŽELJAMI STOPATE V NOVO LETO?

Želim si, da bi mladinci smučarji-tekači, ki jih sam vzbujam, čimbolj napredovali, saj smo pred nedavnimi na Pokljuki videli, da še vedno precej zaostajamo za drugimi smučarskimi klubmi. Imamo zelo skromno opremo. Po dolgem zatišju smo šele lani začeli oživljati nekoč zelo močno smučarsko dejavnost v Loški dolini. Vas Dane v Loški dolini je dala vrsto odličnih smučarjev-tekačev. Tudi sedaj je večji del mladine prav iz Dan.

KAJ BOSTE ŽELELI OB NOVOLETNEM VOŠČILU SVOJI DRUŽINI IN KAJ BO PRINESEL DEDEK MRAZ VAŠIM OTROKOM?

Zdravje. Darinki in Toniju, ki staše majhna, pa igrače. Smuč zaenkrat še ne bo.

KAKO KAŽEJO ZVEZDE BRESTU V LETU 1971?

Če poslušaš zvezne organe, bi sodilo, da bodo vsa podjetja splavalna, če pa pogledaš v praksi, pa jemlje država gospodarstvu vse preveč, da bi bilo sposobno samo sebe razvijati. Brest ima prednost pred drugimi podjetji, ker je dobro vpeljan v izvor in ima dokončano rekonstrukcijo.

KJE IN KDAJ BOSTE SILVESTROVALI?

Z ženo doma ob televizorju (otroci gredo po svojih poteh); če bo program dober — do konca programa.

Ivan Tekavec

SO SE VAM LANSKE NOVOLETNE ŽELJE IZPOLNILE?

Ne, nekaj jih bo ostalo še za leto 1971. Delovno mesto sem moral večkrat zamenjati, morda zato, ker sem mlada. Motijo me razlike in me bodo, kaže, še naprej.

ZABAVE JE NA BLOKAH VEČ KOT V DOLINI. (Dragica je Bločanka.) BOSTE SILVESTROVALI V NOVI VASI?

Tokrat pa ne, za spremembo bom silvestrovala na Gorenjskem.

CILJI ZA NOVO LETO 1971?

Nič posebnega.

(Več mi ni hotela zaupati.)

Dragica Hiti

NAŠE PODJETJE SE SREČUJE S PROBLEMI ZALOG, KAJ BI MORA LI UKRENITI?

Zaloge gotovih izdelkov moramo prodati, ker sicer same sebe jedo. Širše gledano pa nisem pesimist. Brest je že bil v težavah, vendar nismo bili nikoli malodušni. Zaupam strokovnemu vodstvu podjetja, bo že našlo najboljše poti za rešitev sedanjih problemov, ki pa spet niso ne vem kakšni ...

BOSTE TUDI VI SILVESTROVALI KAR DOMA?

Ne, na Štajersko jo bom mahnil. Upam, da bo veselo v krogu sorodnikov, doslej je bilo še vsako leto ...

IN ŽELJE 1971?

Vsem Brestovcem dovolj zdravja in da bi se v kolektivu še naprej dobro razumeli.

KAJ VAS JE MOTILO PRI DELU V LETOŠNJEM LETU?

Stalno premešanje z delovnega mesta na delovno mesto. Menda zato, ker imam kvalifikacijo. Pri tem sem bil večkrat prizadet pri osebnih dohodkih.

KATERE CILJE NAMERAVATE URESNIČITI V NOVEM LETU?

Rad bi šel v delovodsko šolo v Škofjo Loko. Sicer pa bi rad imel stalno delovno mesto.

KJE BOSTE SILVESTROVALI IN ZAKAJ PRAV TAM?

Če bo silvestrovanje v Novi vasi organiziralo aktiv mladine, bom med organizatorji. Če pa ne bo, bom šel kam drugam, saj imam fička.

Peter Kraševac

Želja dovolj, skromnih in manj skromnih. Da bi bilo novo leto le srečno in zadovoljno!

F. Sterle

Seminar v Škocjanu

Nadaljevanje s 4. strani

iskalci novih oblik samouprave. Poseten del razprave je bil posvečen tudi konfliktnim situacijam v delovnih organizacijah in čedalje večjemu številu gospodarskih prestopkov v zadnjem času. Vsi so bili edini, da je treba prestopnike predstaviti javnosti. Tako bo njihova sramota večja, število prestopnikov pa manjše.

Tema o možnostih za vključevanje mladih v gospodarstvo, o kateri je govoril dipl. politolog Franc SLADIC, je mlaude še posebno zanimala. Posebno so se razgibali ob vprašanju, kako je z vključevanjem mladih v delovne organizacije, pa ob politiki štipendiranja, saj je bilo med poslušalci precej srednješolcev in študentov. Do kakšnih konkretnih zaključkov pa le ni moglo priti, ker se je vsak poslušalec omejeval na vprašanja v lastni delovni enoti, predavatelj pa je posredoval svojo temo preveč okvirno, nakazal je samo načelne rešitve, po katerih naj bi se mladi orientirali, ko srečujejo te v podobne pojave v svojih aktivi.

Zadnji predavatelj Ludvik GOLOB dipl. politolog, je govoril o idejni temeljih Zveze komunistov in metodah dela te organizacije. Njegova tema je bila še posebno zanimiva, saj je bilo na sestanku okrog 60 mladih, ki so bili v Zvezo komunistov sprejeti pred nekaj leti. Zanimalo so jih predvsem pravice članov, njihova organiziranost in naloge. Posebno pozornost so v razgovoru posvetili vprašanju religije in sodobnega človeka. Ne smemo si namreč zakriviti oči pred dejstvom, da cerkev širi svoj vpliv in postaja aktivna predvsem pri pridobivanju mladih.

Seminar je dosegel svoj namen. V razgovoru z mladimi je bilo zlahka ugotoviti, da si takih seminarjev še želijo, saj se med predavanji tudi osebno spoznajo, razpravljajo o svojih problemih in si izmenjujejo mnenja in delovne izkušnje.

Z. TROŠT

Tomislav Žagar

Alojz Klančar

KAJ VSE VAS JE JEZILO MED LETOM?

Motilo me je naročanje prevozov (kamionov). Kamion nekdo potrebuje ta trenutek, naroči pa ga čez pol ure ... Imel sem težave s socialnim zavarovanjem, ki mi je skušalo krati pravice. In na sploh: vse povsod v Jugoslaviji se preveč piše, zato delo ne more tako teči, kot bi bilo potrebno.

KAKO KAŽEJO ZVEZDE BRESTU V LETU 1971?

Če poslušaš zvezne organe, bi sodilo, da bodo vsa podjetja splavalna, če pa pogledaš v praksi, pa jemlje država gospodarstvu vse preveč, da bi bilo sposobno samo sebe razvijati. Brest ima prednost pred drugimi podjetji, ker je dobro vpeljan v izvor in ima dokončano rekonstrukcijo.

KJE IN KDAJ BOSTE SILVESTROVALI?

Z ženo doma ob televizorju (otroci gredo po svojih poteh); če bo program dober — do konca programa.

Tone Kandare

Marija Udovč

KAJ VAS JE V LETU 1970 NAJBOLJ RAZVESELILO?

Več stvari; ne morem se odločiti, kaj najbolj. Morda darilo za rojstni dan.

VAŠE ŽELJE ZA LETO 1971?

Osemurni delovnik

S KOM BOSTE SILVESTROVALI?

Menda v krogu domačih v Zelšah, pa se še nisem odločila.

(Več od nje nisem uspel iztisniti, ker sta brnala telefon in telex, oba hkrati.)

AKCIJA 75

24. oktobra je republiška konferenca Zveze mladine Slovenije sklicala prvi razgovor predsednikov oziroma predstavnikov aktivov Zveze mladine tistih delovnih organizacij, ki sodelujejo v Akciji 75, in predsednikov komisij za družbeno ekonomske odnose pri občinskih konferenca ZMS.

Prvi del razgovora je bil posvečen aktualnim gospodarskim vprašanjem v federaciji, s posebnim poudarkom na srednjoročnem načrtu Jugoslavije. Tudi v tej razpravi so znova poudarili, da bi bilo treba pri načrtovanju prihodnjega razvoja upoštevati dosedanje izkušnje, pa tudi pomajkljivosti ter trenutni položaj. Le-ta nam narekuje naloge, da bi dosegli pričakovanje cilje v prihodnjem obdobju. Tu gre v prvi vrsti za rešitev naslednjih vprašanj: investicije, cene, kreditno-monetarna politika, proračunska politika, uvoz in izvoz, osebni dohodki, negospodarska potrošnja in podobno.

V razgovoru sta sodelovala tudi predsednik komisije za družbeno-ekonomske odnose pri republiški konferenci socialistične zveze Viktor Avbelj in predsednik komisije za DEO republiškega zabora skupščine SRS, Jože Florjančič.

V razgovoru je tekla beseda tudi o namenu, vsebinu in tehnični izvedbi tako imenovane Akcije 75. Republiška konferenca zveze mladine namerava posvetiti vso pozornost tudi problemu mladine in Zveze mladine v delovnih organizacijah. Zato bo organizirala vrsto pomembnih akcij. Najpomembnejša je nedvomno akcija, v kateri bo programirala in spremljala delo 75 aktivov Zveze mladine delovnih organizacij. Tako bo mladinskim aktivom pomagala v premagovanju njihovih vsakdanjih težav in pri vsebinskem programiranju njihovega dela.

Kdo bo nosilec akcije?

Predvsem bodo nosilci te akcije izbrani aktivni sami. Izbrali so jih tako, da so upoštevali velikost delovne organizacije, število mladine in pa, da so zastopane vse občine v Sloveniji. Razen aktivov in republiške konference bodo imele izredno pomembno mesto tudi občinske konference Zveze mladine. Seveda računamo tudi na pomoč, podporo in sodelovanje organizacij Zveze komunistov, organizacij Zveze sindikatov, samoupravnih organov in direktorjev izbranih delovnih organizacij. Z akcijo so seznanjene tudi občinske konference Zveze komunistov in občinski sindikalni sveti — po dogovoru z republiškimi vodstvi obeh organizacij — in razumljivo računajo z njihovim aktivnim odnosom. Nobenega dvoma namreč ni, da so uspehi te akcije v interesu vseh omenjenih.

Seveda izbira 75 aktivov ne pomeni, da so pozabili na ostale mladinske aktive v delovnih organizacijah. Nasprotno, tudi delo z njimi bodo okreplili. Uspehi izbranih pa bodo spodbudno vplivali tudi na delo ostalih aktivov.

Akcija bo trajala do 15. marca. To pa seveda ne izključuje možnosti, da je ne bi kasneje ponovili, izbrali za drugo akcijo, druge aktive ali kaj podobnega.

Kakšen je program akcije?

1. Uspodbujanju bodo posvetili največje pozornost. Zato bodo organizirali poseben seminar za predsednike teh aktivov (ki že traja v Bohinju). Seminar bo razdeljen na štiri dele (november, december, januar, februar), po tri dni. Pri vsem tem je pomembno tudi to, da bodo seminarji zahvali individualno pripravo udeležencev in njihovo obveznost, da investicijo v njihovo usposabljanje opravičijo s kvalitetnim delom v aktivu ZMS.

Gre za usposabljanje čimveč članov Zveze mladine v vseh delovnih organizacijah. Zato bodo

pripravili predlog za vsebino izobraževalnega cikla, seznam građiva in dali sugestije za predavatelje, ki jih bo treba izbrati predvsem iz lastne delovne organizacije, svoje občine in svoje občinske organizacije Zveze mladine. Pri tem je najpomembnejše, da bo v izobraževanje vključenih čimveč mladih. Zato bo treba po potrebi organizirati več skupin, upoštevati izmensko delo in vse drugo. Kako organizirati te oblike, bodo najlaže odločili v vsaki delovni organizaciji posebej.

2. Razvojni načrti so v tem trenutku izredno aktualni. Pri tem mislijo na razvojne načrte delovnih organizacij, pa tudi na ustrezne načrte občin, regij in republike. Zato bodo aktivni morali razpravljati o teh vprašanjih, opredeliti svoja stališča in svoje načrte.

3. Samoupravljanje v delovnih organizacijah mora biti stalna skrb Zveze mladine. Zato bodo vsi aktivni razpravljali o doseženi ravni samoupravnih odnosov v delovni organizaciji, o pomajkljivostih in o predlogih za izboljšanje razmer. Predstavniki aktivov bodo sodelovali tudi na občinskih, regionalnih in na republiškem srečanju mladih samoupravljalcev, ki bodo njihov prispevek v Kongresu samoupravljalcev Jugoslavije.

4. Kadrovski politika mora biti prav tako v središču pozornosti političnega dela. V tem obdobju bodo aktivni posvetili posebno pozornost vprašanjem, ki sodijo v obseg kadrovskih politik. Znotraj tega bodo posebno pozornost posvetili izobraževanju zaposlenih. Gre za oceno stanja v odnosu do splošnega, strokovnega in družbeno-ekonomskega izobraževanja in za opredelitev nalog.

5. Stanovanjska problematika.
6. Telesna kultura in rekreacija vseh zaposlenih.

7. Mladina v Zvezi sindikatov, mladi v Zvezi komunistov (tudi sprejem), mladi komunisti v Zvezi mladine in mladi v samoupravnih organih.

Pri zadnjih točkah gre za oceno stanja in za iskanje rešitev, ki naj izboljšajo razmere. Stanovanjska problematika je še posebej aktualna, če upoštevamo razprave o oblikovanju nove stanovanjske politike v Sloveniji, telesno-kulturna problematika pa ob konferenci Zveze mladine o telesni kulturi, ko bo že decembra letos in, če upoštevamo kritične razmere na tem področju v Sloveniji, še posebej glede množičnosti.

Med akcijo 75 bo skupina, ki vodi to akcijo pri republiški konferenci ZMS, obiskala vse sodelujoče aktive, po potrebi pa tudi večkrat. Posebno pozornost bodo posvetili tudi aktivom Zveze mladine v združenih podjetjih.

Vsem sodelujočim aktivom v Akciji 75, ki bodo resno sodelovali, bodo na koncu akcije — v skladu z njihovimi rezultati — podelili posebna priznanja.

Naj na koncu tega pisana podarim potrebo po izredni resnosti in odgovornosti nas vseh. Gre za pomembno akcijo, ki je dobro zastavljena, rezultati pa so odvisni od prizadevanj nas vseh skupaj in vsakega posebej.

B. Milek

18. novembra 1970 je bilo v Cerknici posvetovanje o vprašanjih osnovnega šolstva, vzgoje in varstva ter glasbene šole, ki sta ga sklicala izvršni odbor Temeljne izobraževalne skupnosti in Svet za šolstvo pri skupščini občine Cerknica. Na posvetovanju je pedagoška svetovalka Zavoda za šolstvo SR Slovenije poročala o delu šol v šolskem letu 1969/70, nakar je bila razprava o problemih šolstva v naši občini.

O težavah šolstva

V občini delajo trenutno štiri centralne osnovne šole (5 populnih od 1. do 8. razreda), 5 šol pa ima le razredni pouk od 1. do 4. razreda. Število učencev je bilo v primerjavi z letom 1967/68 večje za 51, vendar pa to naraščanje ni enakomerno, ker ponekod število učencev tudi upada. Popvrečno je v vsakem oddelku 24 učencev, kar je v mejah zakona o šolstvu. Nāšolah je zelo veliko vozačev, saj se jih je v šolskem letu 1969/70 od 1859 otrok 414 vozilo z avtobusom, poleg tega pa še 334 s kolosom. Kljub temu, da je prevoz za učence urejen, šole opažajo,

da so nekateri učenci-vozači telešno zelo šibki in trpijo zaradi slabe koncentracije, ker morajo vstajati. V šolo prihajajo največkrat brez toplega zajtrka in se vračajo domov sred popoldneva (pozimi so torej zdoma od mraka do mraka). Če hočemo, da se bodo oddaljeni učenci normalno telesno in duševno razvijali, je treba poskrbeti za zajtrk in opoldanski obrok, saj so vozači že takoj prikrajšam, ker ne morejo redno obiskovati dodatnega in dopolnilnega pouka ter svobodnih dejavnosti, ki jih organizirajo šole.

V šolskem letu 1969/70 je na šolah v občini Cerknica delalo 98 učiteljev. Zaradi pomanjkanja učnih moči poučujejo tudi učitelji brez ustrezena kvalifikacije. Najbolj primanjkuje učiteljev za matematiko, tudi jezik in glasbeni pouk. Poudariti pa je treba, da večje število učiteljev izredno študira na pedagoški akademiji in filozofski fakulteti, tako da se bo v nekaj letih struktura učnega kadra močno popravila, če bodo seveda ostali na sedanjih delovnih mestih. To pa bo uresničljivo le, če bodo gmotno enakovredno stimulirani v primerjavi z ostalimi službami in delovnimi organizacijami. Nujno bo potrebno pričeti z načrtnim kadrovanjem in štipendiranjem, ki bi študente obvezovalo, da bodo po pogodbi za določen čas poučevali na šolah v občini. K temu naj bi pripomogel novi družbeni dogovor o kreditiranju in štipendiranju dijakov in študentov v SR Sloveniji.

Klub težavam učni uspehi v občini Cerknica že nekaj let postopno naraščajo zaradi večje prizadevnosti staršev in učiteljev. Pomanjkanje modernih učnih pomočkov precej vpliva na normalno delo v šoli. Ponovna uvedba popravnih izpitov za učence od 5. do 8. razreda je omogočila tudi nekaterim slabšim učencem, da s pomočjo učiteljev pri dopolnilnem pouku in s svojo prizadevnostjo pridobijo potrebno znanje za napredovanje v višji razred.

Osip, to je odstotek učencev, ki niso dokončali osnovne šole v osemdesetih letih, se iz leta v leto niža. Precej učencev, ki niso dokončali šole v določenem roku, pa nadaljuje šolanje še deveto oziroma deseto leto in tako zmanjšuje osip neke generacije šolarjev. Poudariti pa moram, da se osip rešuje že na predšolski stopnji in bi bilo zato treba vse otroke, ki nimajo ugodnih pogojev za razvoj, usmeriti v otroško varstvo. Tudi »mala šola« in testi zrelosti pred vstopom v šolo vplivajo na učni uspeh pri kasnejšem šolanju, prav tako pa tudi pravočasna kategorizacija mentalno teže prizadetih otrok in njihovo usmerjanje na ustrezeno šolo. SOB Cerknica in TIS Cerknica si prizadevata, da v sodelovanju s šolami take otroke prešolamo, vendar vseh ni mogoče zajeti tudi zaradi premajhnih gmotnih sredstev. Poleg tega bi bilo nujno potrebno, da učence in vzgojno zanemarjene otroke, ki jih domače okolje premalo vzpodbuja k učenju, usmerimo v podaljšano bivanje. Uvedba takega pouka je pred leti pokazala, da so ti otroci dobili delovne navade in plansko razdeljen delovni dan, s tem pa se je dvigal učni uspeh in manjšal osip. Sredstev za takšno dejavnost sedaj ni tako je tudi podaljšano bivanje prenehalo z delom.

Iz zapisanega je torej videti, da bo šolstvo v naši občini napredovalo le z načrtimi in sistematičnimi ukrepi v sodelovanju učiteljev, staršev in širše družbenih skupnosti.

Vsak dan pred cerknško šolo: učenci — vozači gredo domov. Včasih v dež, pozimi v sneg. Vsak dan še po trdi temi v šolo in v mraku domov...

ŠE VEDNO CAPLJAMO ZADAJ

Letos praznuje Zveza za telesno kulturo Slovenije 25-letnico svojega delovanja. Ko gledamo splošni napredok telesne kulture in športa v Sloveniji, kar zadeva množičnost in kvaliteto, se lahko vprašamo, kakšno je v tem pogledu stanje v naši občini.

V okviru ObZTK delujejo naslednja društva in klubi:

— TVD Partizan (atletika), nogometni klub, košarkarski klub, šahovski klub in šolsko športno društvo v Cerknici,

— TVD Partizan, smučarski klub in šolsko športno društvo v Starem trgu,

— nogometni klub in šolsko športno društvo na Rakeku,

— TVD Partizan v Novi vasi in šolsko športno društvo v Grahovem.

Vse te organizacije, ki v okviru možnosti skrbijo za vzgojo mladine in rekreacijo starejših članov, so za svoje delovanje v letu 1971 pred-

videle skupno 10 milijonov starih dinarjev potrebnih sredstev. Iz proračuna občine pa lahko, po izkušnjah iz preteklih let, pričakujemo le 2 do 3 milijone starih dinarjev dotacije.

Res je, da tudi v preteklih letih ne bi s temi sredstvi mogli živeti več kot dve organizaciji, če ne bi gospodarske in druge organizacije po svojih močeh in razumevanju pomagale posameznim klubom in društvom.

Ravno v tem pa je osrednje vprašanje financiranja telesne kulture in športa. Ko ObZTK proračunska sredstva porazdeli, začno posamezne organizacije, ko vidijo, da s tem denarjem ne morejo niti delati niti »umreti«, prosačati pri gospodarskih in družbeno političnih organizacijah. Nekdo je pri tem bolj iznajdljiv, ima več sreče in tako »priberači« več, drugi manj.

Da bi že bila nova šola v Starem trgu, si želijo cicibani, učenci in učitelji

Delovni načrt krajevne organizacije

Kakor vsaka gospodarska organizacija ali ustanova, ima svoj delovni načrt tudi krajevna skupnost v Cerknici.

Pred dvema letoma smo sestavili obsežen načrt za dobo štirih let. Ta načrt je določal za najnunješje ureditev ulic in delno rekonstrukcijo vodovoda na našem območju. Ob sodelovanju vseh gospodarskih organizacij, zlasti pa Bresta, nam je uspelo, da smo ta načrt izpolnili že letos. Obnovili in popravili smo cesto proti Dolenji vasi, Zelšam, podaljšali cesto proti Begunjam, uredili Gerbičeve ulico, Tabor povezali z Notranjsko cesto, uredili cesto na Peščenku, povezali cesto 4. maja z Notranjsko v Vidmu. Poleg tega bo kmalu nova javna razsvetljava na Cesti 4. maja. Ne bi našteval še mnogih manjših opravil po vseh in v Cerknici.

Pred nekaj dnevi je svet krajevne skupnosti v Cerknici sprejel obsežen desetletni program, ki vsebuje naše načrte ne samo, kar zadeva urejanje ulic, temveč vsega, kar naše območje nujno potrebuje. Želja in potreb je veliko, toda vsega ni mogoče na-

Načrt za leto 1971 je sestavljen in kmalu bomo razpravljali o njem na zboru občanov. Zopet je na prvem mestu rekonstrukcija cest, tokrat naslednjih:

1. asfaltiranje ceste proti Dolenjemu Jezeru do konca naselja;

2. ob finančnem sodelovanju vaščanov ureditev cestiča po naselju Dolenje Jezero;

3. ureditev cestiča v Cerknici pri Bartolu do priključka v Vidmu;

4. ureditev ceste od kovača Medena mimo Edvarda Meleta v Cerknici;

5. regulacija potoka Cerkniščica na desni strani potoka v Dolenji vasi, kar bo osnova za kasnejšo rekonstrukcijo ceste do konca naselja;

6. ureditev ceste od mlina ob desni strani potoka do mosta na Cesti 4. maja;

7. ob sodelovanju vaščanov Zelš, Gradišča in krajevne skupnosti ureditev kanalizacije in razširitev ceste po vasi;

8. pripraviti bo treba vse potrebno in začeti dela za javno razsvetljavo v Vidmu in naselju Podslivnica;

Največje stroške v letu 1971 bo terjala ureditev ceste na Dolenje jezero. Ureditev te ceste je nujna, saj je ena izmed najvzajemnejših v nasi občini za razvoj turističnega prometa.

Glavni vir dohodkov so, kot sem že omenil prispevki za mestno zemljišče. Upam, da ste lahko razbrali, kam gredo sredstva od mestnega zemljišča in menda niso potrebni drugi komentarji kot jih je predčasno zahteval pisec nekega članka, ko je zahteval, naj krajevna skupnost obrazloži, v kakšne namene gre denar. Z razumevanjem občanov in rednim plačevanjem prispevka, se pravi, s skupnimi močmi, nam bo mogoče še kaj narediti v prid posamezniku in skupnosti, če ne danes, pa jutri. Ob tej priložnosti se želim v imenu krajevne skupnosti opraviti za nekatere nerodnosti v zvezi z mestnim zemljiščem, ki pa niso nastale samo po naši krivdi. Krajevna skupnost si pri zbiranju sredstev za svoje naloge želi prav takšnega razumevanja in sodelovanja občanov pa tudi gospodarskih organizacij in ustanov kot doslej. Tako bomo lahko tudi naslednje leto želi zadovoljive uspehe.

-0-

Vsem občanom želim v svojem imenu in v imenu krajevne skupnosti Jožeta Petroviča v Cerknici mnogo zdravja in sreče v novem letu 1971.

A. Hrblan

Spomladi bo bolje

TEKMOVALNA BERA RAKOVŠKIH NOGOMETNAŠEV

prikazati kvalitetem nogomet, kar dokazujejo naslednji rezultati:

Usnjari (Vrhnik) : Rakek 0:2 — pokalna tekma,
Rakek : NK Svoboda (Ljubljana) 0:2 — pokalna tekma (zmaga gostov v podaljšku),

Rakek : Koper 4:2 — priateljska tekma,
Rakek : Slavija (Vevče) 4:2 — priateljska tekma.

Bilo je nekaj dobrih iger tudi med prvenstvom, vendar je to za tako konkurenco premalo in lahko rečemo, da smo zasluzeno obstali na predzadnjem mestu, kljub temu, da smo jeseni igrali doma samo pet tekem, gostovali pa smo šestkrat.

Mladinci se enakovredno borijo s svojimi vrstniki in če ne bi po krvidi vodstva izgubili za »zeleno mizo« dveh točk, bi se uvrstili še kačno mesto više. Sicer pa od mlađinskega moštva pričakujemo najboljše tekmovalne rezultate v sezoni 1971/72.

Če ocenjujemo uspeh po uvrstvi, potem z delom ne moremo biti zadovoljni, če pa delo in splošno stanje v klubu primerjamo s prejšnjimi sezoni, potem smo storili velik korak naprej. Pretekla leta smo imeli velike težave zaradi posmanjkanja igralcev, nediscipline in slabega obiskovanja treningov in dogajalo se nam je, da smo nekatere tekme, posebno v gosteh, igrali z desetimi ali celo z devetimi igralci.

V letošnji sezoni pa nam igralskoga kadra ne primanjkuje. Še več razmišljamo, da bi v sezoni 1971/72 prijavili za tekmovanje B moštvo, seveda, če se bo člansko moštvo obdržalo v tej konkurenči in če bomo to finančno zmogli. Treningi so bili za naše razmere zelo dobro obiskani, pozna pa se, da niso bili strokovno vodenji. Kvaliteta igre se je v naši ligi, odkar je ustanovljen I. (najnižji) tekmovalni razred, zelo popravila in vsi klubi, razen našega, imajo trenerje, kar se seveda odraža na kvaliteti moštva, še bolj pa v tem, da ni takih nihanj od tekme do tekme kot pri nas.

Zanimivo je, da je člansko moštvo pri dnu tekmovalne razpredelnice, kljub temu pa je sposobno

P. Kovša

MLADINSKI RAZISKOVALNI TABOR TUDI PRIHODNJE LETO V CERKNICI

Ob zaključku letošnjega 4. mlađinskega raziskovalnega tabora je bilo sklenjeno, da bo tudi prihodnje leto bo podoben tabor v Cerknici. Na seji odbora gibanja »znanost mladini« 7. oktobra so že sestavili okvirni program tega tabora. Prihodnje leto bo arheološka skupina nadaljevala izkopavanja rimskega obrambnega zidu v Benetah. Meteorologi bodo zbirali podatke o talni in zračni temperaturi, vlagi, oblačnosti in podobnem. Svoja opazovanja bodo najbrž razširili iz Cerkniške doline proti Snežniku. Na več mestih bodo postavili avtomatske opazovalnice. Speleološka skupina, za katero je med mladino vsako leto veliko zanimanja, bo še naprej raziskovala podzemeljski svet okrog Cerkniškega jezera. Povsem nova bo etnografska skupina, ki bo zbirala bogato, toda še zelo malo raziskano narodno blago v širši cerkniški okolici.

Dogovorili so se, da prihodnje leto v Cerknici ne bo tako močne biološke skupine kot je bila doslej. Takšna skupina bo aktivno delovala na taboru v Piranu. V cerkniški okolici bodo raziskovalci dosegli dobre rezultate.

BRESTOVI STRELCI ZNOVA NAJBOLJSI

V počastitev dneva jugoslovanske ljudske armade so v nedeljo, 20. decembra garnizon JLA, občinska konferenca Socialistične zveze in Zveze mladine organizirali športni mnogoboj.

Kljub slabim organizacijim in v neogrevanih prostorih so tekmovalci dosegli dobre rezultate.

Tekmovalci so se pomerili v šahu, streljanju z zračno puško, namiznem tenisu, košarki in kleglanju.

Ekipni rezultati so naslednji:

Streljanje. Prvo mesto je osvojila ekipa Bresta, drugo in tretje mesto pa sta se uvrstili ekipa Ulake iz Starega trga in ekipa JLA.

Šah. Prvo je bilo Šahovsko društvo Cerknica, na drugo in tretje mesto pa sta se uvrstili ekipa Ulake iz Starega trga in ekipa JLA.

Košarka. Prva je bila ekipa Kovinoplastike, drugo in tretje mesto pa sta zasedli ekipi Cerknice in JLA.

Kegljanje: Tekmovali sta samo dve ekipe. Zmagala je ekipa JLA, druga pa je bila ekipa SGP Građišče.

Š. Bogovčič

li samo botaniki, ki bodo nabirali nekatere vrste rastlin, katere bodo pozneje v kemičnem laboratoriju podrobno preiskali glede na nekatere snovi, potrebne za industrijo zdravil.

O vseh treh letošnjih mlađinskih raziskovalnih taborih, to je, o 4. taboru v Cerknici, o 1. biološkem taboru v Piranu in o 1. geografskem taboru v Izlakah, bo natisnjena posebna publikacija. V njej bodo poleg poročil o življenju in delu v taborih mentorji opisali in vsaj delno obdelali gradivo, ki so ga zbrali mlađinci. Tako bo imela publikacija dokaj velik strokovni pomen.

Mlađinski tabori postajajo čedalje bolj koristna oblika delovanja z mladino. Cerknica s svojo zanimivo okolico pa nudi mlađini dovolj snovi za raziskovanje. Žal smo na taborih doslej pogrešali aktivno sodelovanje cerkniške mladine. Upajmo, da bodo organizatorji 5. raziskovalnega tabora in cerkniška mlađina tesneje povezani, tako da se bodo tudi cerkniški mlađinci neposredno vključili v posamezne raziskovalne skupine.

dr. R. Pavlovec

Balinarji v Trstu

Ia tudi podelitev pokala. Nasprotniki so bili zasluzeno prvi. V spomin na to tekmovanje smo dobili spominski kip balinarja.

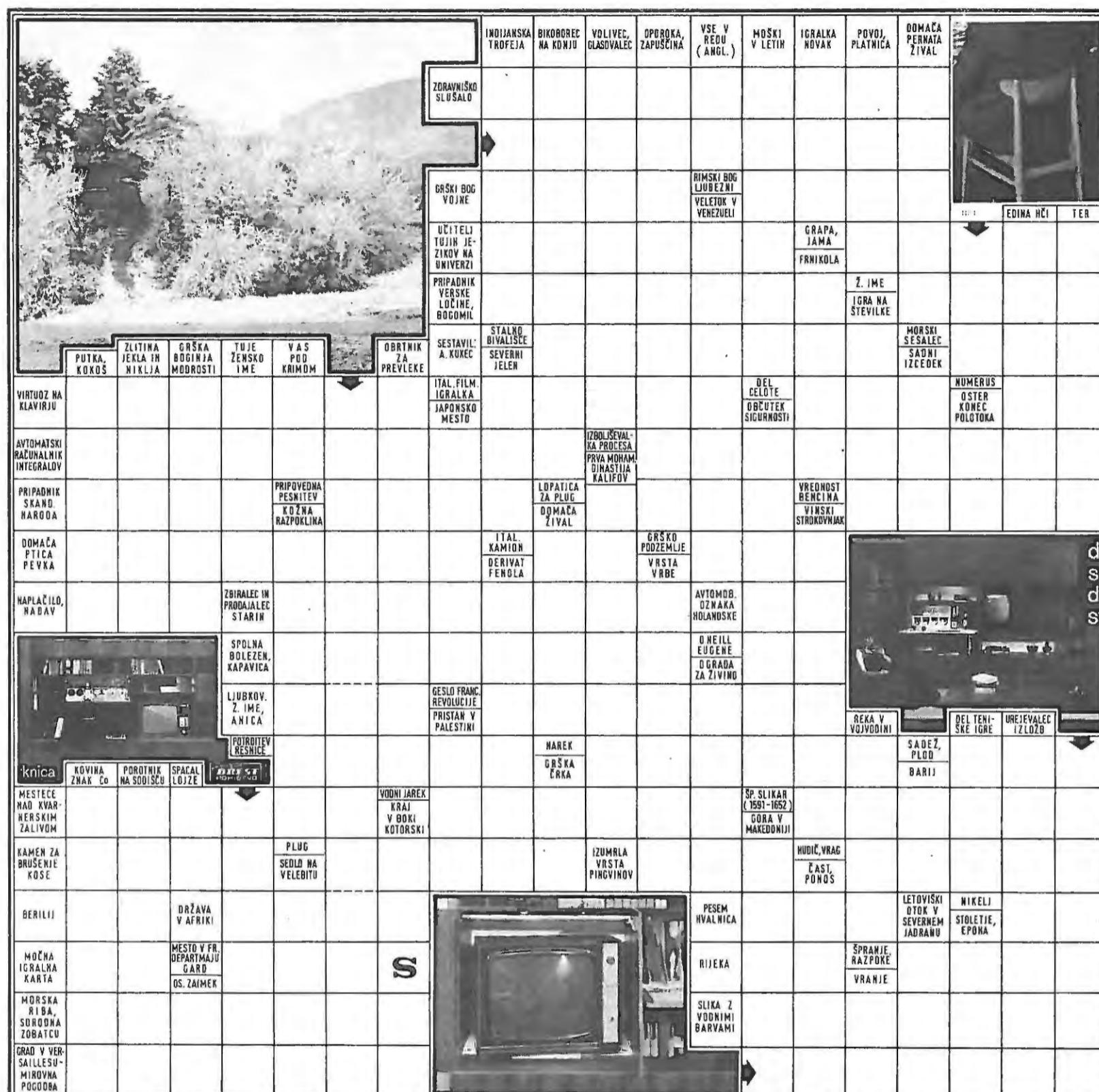
J. Obreza

Prenovljena restavracija Lavec na Rakeku

Novoletna nagradna križanka

Dragi bralci!

Če je bila križanka »29. november« preveč trd oreh, bo novoletna precej lažja, zato pričakujemo mnogo pravilnih rešitev.

Tokrat razpisujemo tudi več nagrad:

1. nagrada 100.— N din
 2. nagrada 50.— N din
 3. 10 nagrad po 20.— N din
- Rešitve pošljite v splošni sektor SKS najpozneje do 18. januarja 1971.

Izid žrebanja nagradne križanke »29. november«:

Komisija je pregledala 33 poslanih križank.

Izzrebeni so bili:

1. nagrada 150.— N din — Jože Majerle, dipl. ing., TPM,
 2. nagrada 100.— N din — Joža Miler, SKS,
 3. tri nagrade po 50.— N din pa: Mira Turk, Nova vas 12, Erika Turk, SKS, Vera Sterle, SKS.
- Dobitnikom nagrad čestitamo. Denar lahko dobijo v blagajni SKS.

In memoriam

24. novembra 1970 je umrl Jože Kete, brestov upokojenec. Rodil se je leta 1904 v proletarski družini. Leta 1943 se je vključil v narodnoosvobodilni boj; ujeli so ga in ga odgnali v taborišče Dachau. Po osvoboditvi je delal pri izgradnji našega podjetja, pozneje pa je bil veden in skrben čuvaj ter vratar do upokojitve leta 1961. Kot vzoren in prizadeven gasilec je dobil tudi dve gasilski odlikovanji.

Skrumen, tih in pošten nam bo ostal v trajnem spominu.

KINO V JANUARJU

1. januarja ob 16.00 in 19.30 — ameriški barvni film SLAVNI REVOLVERAŠ. Napeta kavbojka v barvah. V glavni vlogi Stewart Granger.
2. januarja ob 16.00 in 19.30 — ameriški barvni film SAMO-MORILSKI KOMANDOS. Vojni film, ki se dogaja v Normandiji. V glavnih vlogah Aldo Ray, Luis Davila.
3. januarja ob 16.00 in 19.30 — italijanski barvni spektakel POŽAR V RIMU.
4. januarja ob 19.30 — napeta ameriška kriminalka ROP BREZ PLENA.
5. januarja ob 19.30 — nemški vzgojni film POPOLNI ZAKON.
9. in 10. januarja ob 19.30 in 10. januarja ob 16.00 — nemška kavbojka PEKEL V MANITOBI. V glavnih vlogah Lex Baxter.
10. januarja ob 19.30 — francoski barvni vojnovski film OPERACIJA LISBONA.
11. januarja ob 19.30 — ameriška ljubezenska drama ZBOGOM, COLUMBUS.
14. januarja ob 19.30 — franco-ska barvna komedija SREČNI DOBITNIK. V glavnih vlogah Philippe Noiret.
16. januarja ob 19.30 in 17. januarja ob 16.00 — ameriški film F KAKOR FLINT. Uspela parodija na tajne agente.
17. januarja ob 19.30 — ameriška razburljiva kriminalka TAKO SE NE RAVNA Z ŽENO. V glavni vlogi Rod Steiger.
18. januarja ob 19.30 — angleška psihološka drama CHARLIE BUBBLES. V glavni vlogi Albert Finney.
21. januarja ob 19.30 — nemški vzgojni film HELGA IN MIHAEL.
23. januarja ob 19.30 — jugoslovanska barvna komedija IMAM DVA OCETA IN DVE MATERI. V glavnih vlogah Mija Oremović.
24. januarja ob 16.00 in 19.30 — italijanska kavbojka SMRT TOLPE ROGERJA PRATTA.
25. januarja ob 19.30 — ameriška komedija NEKATERI SO ZA VROČE. V glavnih vlogah Tony Curtis in Marilyn Monroe.
28. januarja ob 19.30 — napeta nemška kriminalka V KREMLJU MAMIL.
30. januarja ob 19.30 in 31. januarja ob 16.00 — italijanski western REVOLVERJI ODLOČAJO. V glavnih vlogah Rod Cameron.
31. januarja ob 19.30 — ameriška komedija MOJI OTROCI, TVOJI OTORCI, NAJINI OTROCI. V glavnih vlogah Henry Fonda.

Po dolgi in težki bolezni, za posledicami prometne nesreče je 17. decembra 1970 umrl v triinštiridesetem letu starosti naš delavec ALOJZ KRAŠEVEC. V TLI Stari trg je bil zaposlen kot šofer avto dvigala na krlišču.

Še poln življenja je zapustil ženo in dva mladoletna otroka v svoji, še nedograjeni hiši v Starem trgu, sedaj, ko jim je bil najbolj potreben.

Zivljenje je ugasnilo še enemu članu kolektiva. Vedno se ga bomo spominjali kot dobrega dečka in tovariša.

NOVOLETNI obzorij

TURIZEM

Novoletna inventura

V teh dneh kolo se časa spet je zasukalo,
da bi v novo — stabilizacijsko — leto se pognalo.
Zdaj čas je, da nabavimo si nove koledarje
in izpolnjujemo vse inventurne formularje.

Kar čudno je, da svet tako natančno se vrти,
da teče v naravi vse brez amandmajev, dopolnil in teh stvari,
ko mi tako dinamično sprejemamo ukrepe,
da sem in tja zaidevo v uličice slepe.

Sier pa — ostanimo z mislimi lepo doma,
počistimo najprej pred svojim pragom, kar se da.
Ko bomo vse očistili, oribali, odrgnili, oprali,
se bomo z našim kraškim biserom v svet podali.

Ste opazili, če ste prebirali slovenske časopise in revije,
o čem se — ob stabilizaciji — zares krvava bitka bije?
To je vprašanje: bo naše jezero še nedotaknjena devica,
bo ohranilo svoja sprenevedasta in sramežljiva lica?

Pa ne le to. So tudi lovci in ribiški ljudje se zbrali
in modro tuhtali, kako bi lužo razkosali.
Če polovičke in tretjine najboljše so rešitve,
o tem izrekel čas bo svoje odločitve.

Smo pa že taki: ljubimo problemske seje, konference,
razpravljamo o vsem, pri tem pa se bojimo lastne sence.
Mnogo apetitov, misli, diskusij in besed,
nato pa prepustimo času, naj to spravi v red.

Morda pri tem sem misil na turizem in še kaj.
Ostane pa le upanje, da bo v prihodnje bolje kot nekdaj.
Ostane upanje, da bo z ogromnim košem dedek Mraz
raznesel vse, kar rabimo, med nas.

O, dragi dedek Mraz! Prinesi mnogo nam hotelov,
ob novi (perspektivni) cesti tja na morje — nam nasuj
tudi natakarjev, prijažnih in bržečih, ne pozabi
in daj nam vse, kar za kulturo, rekreacijo se rabi.

Prinesi žičnico, da bolje bodo smučali se malčki,
naj Križno jamo (če ne drugi) razsvetlijo palčki.
Prinesi nam, prinesi, pa bomo ti še kdaj pisali,
nič delali in samo Tvoje milosti čakali.

Pa če prijazni dedek namesto koša fige bo pokazal?
Kdo naš turizem, šport, kulturo bo izmazal?
Morda pa takim sivolasim dedkom ne bi več verjeli,
pa s kapitalom (tam, kjer je) in svojimi močmi pričeli.

Sicer pa tudi sem po bliskovo prihaja novi čas;
pozimi še nek helikopter k nam prišel je v vas.
Izpred glavarstva se kot feniks je v nebo pognal,
nato pa — žal — ga snežni metež je nazaj poslal.

In revolucija — čeprav le seksualna — je k nam
prišla,
saj v in okrog kloska golota se smejhla..
Pa naj omenimo še naše fuzbaliste vrle,
ki jih skrbi, da iz lige bi zpadli, ne bodo strle.

O šolstvu in kulti — smo rekli že — ne
izgubljajmo besed,
da se ne vdre že itak tanki krhki led.
Sicer pa upajmo, da nas dolgovi še ne bodo strli,
saj kar dve banki v Cerknici so že odprli.

In Brest? Je lani barčica kar mirno plavala,
se letos kdaj pa kdaj v čereh hudo zamajala.
Stabilizacija pa ni bila ne vem kako
presenetljivo zlo,
saj dinarček je naš bil »mini« tudi že pred njo.

Ob tem pa smo se hitro prelevili v aktiviste,
ko v misih smo premilevali tudi plačilne liste.
Ostane pa še upanje, da bo kaj kmalu bolje,
ko nova analitična ocena bo šla na bojno polje.

So rekli, da na trgu strokovnjakov vlada kriza,
in da nekje preobložena vseh dobrok kar kleca
miza.

So neki naši strokovnjaki to prebrali,
jo hitro s svojim znanjem tja ubrali.

Sicer pa je bilo to kar naporno in živahno leto,
saj reorganizacijo smo delali zelo zavzeto.
Z desnico smo stvari postavljalji,
z levico naglo jih popravljali.

Da bi v okviru rekreacije še kaj posebnega
storili,
smo kar naprej z hiše v hišo se selili.
In da bi delovna dinamika bila še bolj popolna,
bila je neki dan večina abonentov na črevesju
bolna.

Odkar dobili čisto nove smo prostore,
si vsak poišče miren kotec, kjer le more.
In ker prav zdaj je čas za zimsko spanje,
se kdaj pa kdaj zaziblje kdo v ugodne sanje.

Zdaj pa še marketing v podjetje smo dobili
in perspektivno se v prodaji sploh ne bodo več
potili.
In ko smo že pri tem še sektor AOP
nam kmalu bo zračunal, kje in pa kako ne gre.

Samo še to, da ne bi pozabili:
celo železnico smo k nam dobili.
Sicer ni dolga, a jo le imamo,
da se lahko pred Rakovci bahamo.

Zdaj, ko je leto krog sklenilo,
nam preostane samo še voščilo:
naj vsem bo srečno, zdravo novo leto,
naj bo končano vse, kar je bilo začeto.

Kozarce dvignimo in dvojnega nalijmo,
vsem Brestovcem veselih lic napijmo:
da bi bilo vse leto delovno in zdravo
in da bi vedno našli pot in misel pravo.

Gospod Na dr. Sall je navdušen turist. Kljub možnostim za lagodno življenje obiskuje tuje kraje tako rekoč na lastno pest in uživa v premagovanju težav in odkrivanju lepot. O svojih popotovanjih vodi dragoceno zbirko spominov, opremljeno s slikami in skicami, ki jih sam izdeluje. S to zbirko navdušuje za popotovanja svoje inozemske prijatelje in znance. Zaprosili smo ga, naj nam posodi odlomek iz zbirke in ker se je prošnji ljubeznivo odzval, smo lahko ponatisnili njegova zapažanja, ki pomenijo za ožji del naše domovine dragocen turistični prispevki.

Takoj ko sem prispel v te kraje (v naše kraje, op. uredništva), sem vedel, da bo to prava poslastica zame. Skoraj na vseh poteh, ki vodijo do znatenih turističnih točk, stote table, ki te opozarjajo, da vozis na lastno odgovornost. V svoji avanturistični duši sem kar vztrpel. Kljub pogumu se prvi dan bivanja na vabljenem območju nisem upal prespati niti na Uncu, niti v Podskranjeku, ker krožijo govorice, da so tu prebivalci zaradi »strokovnega« miniranja v stalni nevarnosti. Tako si tudi nisem utegnil ogledati velikanskih zalog smeti ob »stari cesti nad Rakekom.«

Odločil sem se za Cerknico. In kar prav sem storil. Smeti sem si lahko ogledal na parkirnem prostoru ob restavraciji Jezero. Imel sem res srečo, da jih tisti dan niso odpeljali, kajti potem jih dan ali dva ni videti, nisem pa imel toliko časa, da bi počakal, da bi spet privrele iz ličnih bencinskih sodov in se razlezle okrog njih. Po prvih korakih v Cerknici sem nenačoma obstal. Ne! Ali je mogoče? Tako briljantna umetnina! Ponos evropske, kaj evropske — svetovne arhitekture. Čudovita konstrukcija, da o zunanjini in notranji dovršenosti sploh ne govorimo. Gotovo ste že slišali! Govorimo o branjevski baraki ob cerkniki tržnici. Cerknicanji pa so hodili mimo, kot da ni vse skupaj besede vredno. Ker sem resno v skrbih, da bodo to arhitektonsko remek delo v svoji zaslepljenosti podrlji, sem ga ovekovečil na filmski trak.

napolitanke, če imaš izredno srečo, pa oboje.

Veselo sem pritisnil na plin in zasukal volan proti Texasu. Ne, nisem se zmotil. Nepoznavalcem moram pojasniti, da ne gre za tisti Texas iz ameriških filmov, temveč za gostinsko točko pri gradu Snežnik. Naoko je to gostilna, kakršnih je v Sloveniji vsej še sto. Vendar je moj turistično raziskovalni nos takoj zaslutil, da ni vse tako preprosto. Opazoval sem in ugibal, kje ozira, kaj naj bi bilo tisto nenavadno. Ker je bil ves moj trud brez uspeha, sem sklenil, da se malo okrepčam, kajti iz bližnjega zvonika je bilo poldne. Prijazna postrežba, ni kaj in tudi izbira o. k. Odločil sem se za postrvi. Tedaj se je pričelo. Ugotovili so, da imam avto in da sem vesel narave in športnik in lačen in da bi

Utrjen od dogodivščin tistega dne sem si želel ogledati le še BLOŠKO JEZERO. Že prvi hip sem ugotovil, da ne gre za navadno jezero, temveč za pravo blatno kopel, v kateri imajo največje veselje žabe (vseh vrst).

Ker je bilo dokaj hladno, se nisem kopal v tem kopališču za revmatike, temveč sem se odpeljal v Cerknico, da si poiščem kaj za pod zob in prenočišče.

Tako po prihodu v Cerknico sem opazil na mostu lepo tablo z napisom CERKNIŠKO JEZERO — GOSTIŠČE 3 km. To bo kot nalač zame! Veselo sem oddral po luknasti cesti do svetovno znanega jezera. Naj takoj povem, da so Cerknicanji res skromni ljudje. Na tabli piše GOSTIŠČE, v resnici pa sta na jezeru dve gostišči. Res sta bili zaprti, ko sem ju obiskal, vendar pa moram poudariti, da sta bili zaprti obe in da tudi obe nista najbolj reprezentativni. Toda ne pozabimo: konkurenca je med njima in kjer je konkurenca, je uspeh neizbežen, ta pa se odraža na dobrem počutju gostov.

Višinski zrak sem vzljubil njega dni, ko so pričeli posamezniki zidati gradove v oblakih. Zato sem se drugi dan bivanja na Notranjskem povpel na 1114 m visoko Slivnico.

Čeprav sem vozil po »cesti z lastno odgovornostjo«, sem srečno prispel v Dom na Slivnici. Tu se nisem nameraval zadržati dalj časa, vendar sem želel kupiti čarovnico — prijeten spominek na Valvasorjeve čase. Vedeti pa je, da so tu s čarovništvom za večne čase razčistili, saj so me sumljivo pogledali. Ko sem se že pričel batiti, so me spet opogumili rekoč, da pri njih čarovnic že dolgo ni več in jih tudi ne bo — tudi v obliki spominka ne.

O Slivnici naj povem samo še to, da tam lahko dobiš makarone ali

rad jedel ribe — in smo se zmenili. Res sem jih jedel, čeprav malo kasneje, toda pred tem sem jih v edinstvenem stilu nalovil v bližnji ribogojnici in jih pripeljal do Texasa. Wunderbar!

V bližini gostilne, o kateri sem vam pravkar pripovedoval, je tudi znamenit grad »Snežnik«. Ni mi uspelo, da bi si ga ogledal, ker je zaprt in ker so mi domačini svetovali, naj nikar ne vtikam svojega nosa vanj.

Verjamem domačinom, da mi hočejo dobro in zato sem si zadevo le ob daleč skiciral. Kdo ve, kaj je s tem gradom, mogoče v njem celo straši!

Mi smo vajaki, kacenjaki...

BREST

Velike delamo korake,
pred nami boben ropota,
papirnate so naše čake
in puške naše iz lesa...

TOVARNA POHIŠTVA CERKNICA

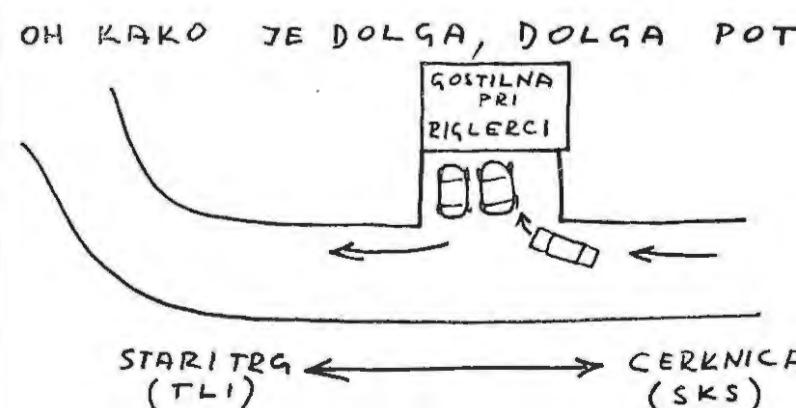
Lipa zelenela je
tam v dišečem gaju,
s cvetjem me posipala,
d'jal sem, da sem v raju...

TOVARNA POHIŠTVA MARTINJAK

Le enkrat bi videl
,kak' sonce gor gre,
le enkrat bi videl,
kak' zvezde bleše!

TOVARNA POHIŠTVA STARI TRG

Saj tukaj na sončni višavi,
le sam sem, le sam gospodar,
živim tu po pameti zdravi,
za muhe mi ljudske ni mar.

ESPERANTO 71

Bo kdo rekel, da je moja slovenčina čisto pokvarjena. Je vraga! Kar pojrite po trgovinah, kar glejte televizijske in radijske in vse druge reklame za vse može dobre in zanič izdelke!

Lepo vas prosim, če kdo najde še kakšno ponudbo, ki ne nosi enega od naslednjih prilastkov: super, ekstra, prima ali special — ali da ni bio ali vsaj avtomatik, lepo vas prosim, javite to generalnemu uredniku našega internega magazina, pa boste štampani na prvi strani z oznako copyright by Vi — v coloru in vi stavision tehniki.

Poglejte, kaj vse sem doživel v lepi Notranjski v borih dveh dneh. Res, žal mi je, da je moj turistični čas tako kratko odmerjen. Drugače bi vam lahko še opisoval lepo deželo in poslovno-organizacijsko-estetske sposobnosti njih, ki skrbijo za žlahtno počutje ljudi mojega kova.

Ne samo v navdušenju, tudi zdaj po zrelem premisleku vam svetujem, da obiščete deželo, ki je vas ne bo ovirala niti množica turistov, niti preobilica objektov, niti megla, niti nič, nič...

Novletni zgodbi

Mene ljudje neradi tiskajo. Tako sem se moderno izrazil, sicer bi se pa reklo: Mojih ježic se uredniki bojijo objavljati.

Ja, nekoč, pred leti, ko sem bil še bolj neokleščen, je Komunist objavil zelo zagret članek o šolski reformi. Veste, ni bilo denarja za učitelje, kot ga je še današnji posebno v Cerknici raho malo, pa je neki Uco Rametnjakovič iz neke Palanke predlagal na višji ravni, se pravi v Komunistu, naj se zmanjša število učiteljev, s tem dase pomnoži število učencev v razredu s tri, da jih bo po 60 ali kateri čez, pa bodo tisti učitelji, kolikor jih bo še ostalo, dobili človeka vredne plače.

Jezus Krizani, jaz sem bil takrat še slovenski učitelj, pa sem imel 16 jurjev na mesec, ravno za Komunista mi je ostalo, ko sem pokril svoje biološke potrebe. Pa sem se razjezil in si dovolil s svojim pedagoškim polegom polemizirati, ali lepše: nasprotovati mu ravno tam — v Komunistu namreč.

Iščem se, iščem (tudi to je moderno rečeno) po domače: iščem v naslednjih številkah lepo v disciplinirane stolpce urejen svoj prispevek k reformi našega šolstva... Ni ga v tej številki, ni ga v drugi, ni ga v tretji, ni ga — nikoli.

Čez pol leta srečain svojega ljubega brata, ki je na drugem hribu otrokom glave meril, pa mi pravi, da je nekaj mojega bratal v Prosvetnem delavcu — nekaj čez razrede s 60 ali malo več učenci. Tak, tak...

Naj povem samo še tole, da se namreč tudi na Brestu ne upajo prav vsega natisniti, s čimer bi jim rad ustregel.

Veste, pa jih razumem; nikomur nič ne zamerim, čeprav ga ob urejanju lanskega Obzornika ni bilo med njimi, ki bi se mi upal trezen povedati, da ne bodo objavili moje Glose, ki sem jo priredil za današnje, se pravi lanske razmere in posebej za Bre precej prosto po Francetu. Stvar danes ni več v celoti aktualna, kot se temu reče, eno kitico za primer bom pa vendarle poskusil letos vrniti, če je še prostora. Beseda je namreč o kadrih:

Včasih si najel od oka delavca po dobrem znancu: zmenil si se z njim na klancu. plačal je dva deci »soka«, »stric« mu šel je za poroka — pa med njimi ni več plaže kot med kadri nove baže... itd.

Veste, pa sem zadnjič res doživel nekaj sorodnega: Neka tetka, srečno novo leto ji voščim s tega mesta, mi je prišla ponujat svojo hčerko v službo. Kak mesec prej me je že ogledala in je verjetno iz prisrčnega razgovora ugotovila, da sem mehak in kot tak najbrž tudi podkupljiv, no, pa to pot ni prišla več praznih rok. Ne vem čisto zares, kaj mi je prinesla, mislim, da je bil šnopc, jaz sem videl samo štofc...

Težka disciplina

Kako si Janezek predstavlja... Apolo

— Gospodarstvo pred stabilizacijo

— Gospodarstvo med stabilizacijo

— Gospodarstvo po stabilizaciji

Zdaj, ko je od ivja tako že vse belo in luna in praprot in grmovje in kocine na konjskih gobcih, zdaj pa še na Brestu bele omare štancamo.

Ja, ja, ljudem se včasih kolcne po tistih starih cesarjih pa kraljih pa po opatih in prelatih, ki so si svoje dni takšne zadeve privoščili zato, da so se počutili čisto blizu bogov, ali pa vsaj čim dalj od raje, ki je od začetkov civilizacije sem posedala po črvivih žeselnih in spala po škripajočih špampetih. Dandanes si takšna bela nebesa za kak milijon ali pa dva že vsak socialist lahko na Brestu kupi, pa si misli, da je Ludvik XIV. ali pa sveti oče ta in ta od tega in tega datuma.

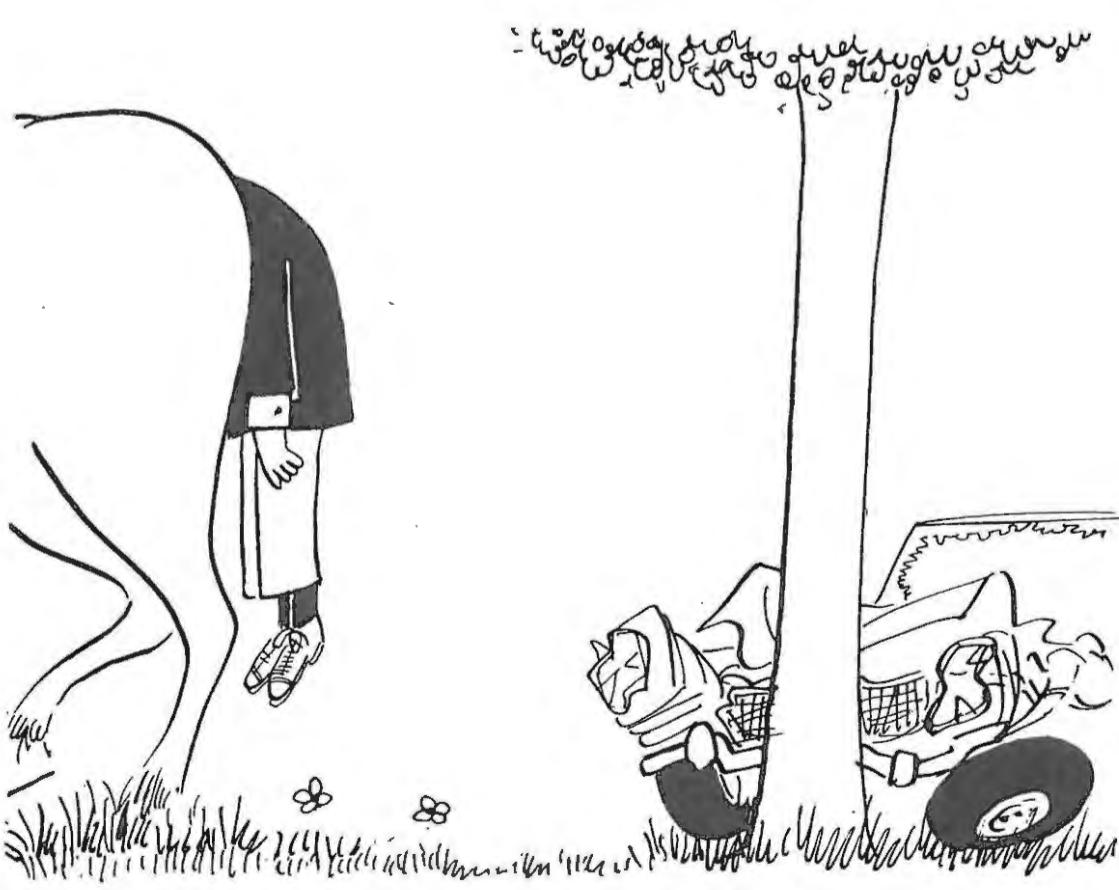
To, kar je bilo v prejšnjem stoletju dano samo Napoleonu, da je leta in leta noč in dan visel na Sv. Heleni in mirno razmišljal o nelikvidnosti svoje ozebel armade ter navsezadnje v pohujšanje vsem poznejšim srednje, če že ne osnovnošolskim pubertitnikom na njej celo odmrl, je dandanašnji že čisto banalna (po domače: znucana) prednost nekega samcesarja.

V dobi, ki so se produktivne sile tako nesluteno razvile, da delajo že tudi vse ženske in otroci po tamalem po 16 ur na dan, je izbira večja. Od vsakdanjih poslovnih porazov utrujeni samoupravljalci se v nočeh brez spanja valjajo po Aleksandrah, Klavdijah, Patricijah, Barbarah, Monikah, vzhodnjaško usmerjeni po Tamarah, domačijsko zavedni po Polonah... vsak po svojem okusu pač.

Jaz si bom na primer za letošnjo silvestrsko noč privoščil posebno razkošje: sončil se bom na Floridi (če bo elektrika) pil bom vipavskega Kindermacherja al štajerskega Ritoznojčana, dokler me od žvepla zgaga ne zapape vmes pa bulil v Diplomatata in vem da mi bo s svojega zaslona v kakem odmoru skrivnostno ponudil: »Vzemite Jano!«

Pa recite, če ni svet že in anno domini MCMLXX generalno poferderban!

Novoletni obzornik sestavljal in sebe jezi drugih izpostavljal: Božo Levec, Danilo Mlinar, Janez Praprotnik in Zdravko Zabukovec. Tehnične usluge: Viktor Kern, Jože Kovšca in Franc Sterle.

— V neki tuji reviji smo opazili to šalo. Tedaj smo se spomnili, da smo včasih tudi pri nas preveč zaletavi.

— Čudno, vsi govorijo o stabilizaciji, meni se pa vedno bolj majejo tla pod nogami.